

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

Szerkeszti

BUND KÁROLY,

egyesületi titkár.

1913. év, augusztus 15.

XVI. FÜZET.

LII-ik évfolyam.

Megjelenik minden hónap 1. és 15-ik napján.

Ára egy évre azok számára, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek nem tagjai, 16 kor. Az egyesület azon alapító tagjainak, kik legalább 300 koronát alapítottak, ingyen jár, míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítványi kamat beküldése mellett, ára 6 kor. Rendes tagoknak a 16 kor. évidíj fejében szintén ingyen küldetik meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület időközönként megjelenő közérdekű kiadványai (népszerű erdészeti ismeretek tára stb.), valamint a hirdetések (állandó melléklet) és az időközönként a laphoz fűzött, műnyomópapíron készült képek az előfizetési ár fejében a lappal *ingyen* küldetnek meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 6. szám

(Telefon: 37—22)

A lapnak legkésőbb minden hónap 5. és 20. napjáig a t. egyesületi tagok vagy előfizetők kezeihez kell jutni. Ellenkező esetben posta-jegygyel „reclamatio” teendő

“Patria” irodalmi vállalat és nyomdai r.-t. nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.

Munkatársaink tájékozásául! Az „Erdészeti Lapok” közleményeik körébe fogadják az erdőgazdaság összes ágainak művelésére és ismertetésére szolgáló értekezéseket s a gazdálkodás gyakorlati alkalmazására vonatkozó bármilyen tudósításokat, valamint felveszűk az erdészetet közelről érdeklő s azzal mintegy rokoni kötelékben lévő vadászati ügyeket is.

Írói tiszteletdíj: Egy nyomtatott ivnyi (16. old.) eredeti értekezésért, mely a szerkesztőség részéről átdolgozást nem igényel, 40—48 K, ha az átdolgozást avagy idegen nyelvből eszközölt szabatos fordításért 24—40 K, oly fordításért, mely átdolgozást igényel, 16—24 K.

Munkatársaink tiszteletdíját a szerkesztőség az év végével küldi meg, kívánatra azonban előbb is.

Kérjük munkatársainkat, hogy dolgozataikat csak egyes félvékre s ilyeneken is csak az egyik oldalra, törött alakban írják. A czikkekhöz tartozó rajzokat sima, fehér papíron, lehetőleg kétszer olyan nagyságban kell készíteni, mint amilyen nagyságban azokat a szerző a lapba felvételni kívánja. Ugyanilyen mértékben nagyítva kell a rajzhoz tartozó felírásokat, betűket s egyéb jelzéseket is alkalmazni. Tiszta és szép másolatokat csak hasonlóan kidolgozott eredeti után lehet várni. *Kéziratok nem küldetnek vissza.*

Az Erdészeti Lapokban megjelenő közleményekről a szerkesztőség a nyomdai költségek megtérítése esetén *különlenyomatokat* is készítet a szerzők számára. A nyomdai költség (fűzve, de boríték nélkül) 30 példány után 16 oldalas ivenként 7 K, 50 példány után 8, 100 példány után 10 K.

Borítékkal ellátva, a különlenyomatok előállítására 30 példánynál 3 K 60 fill., 50 példánynál 4 K-val, 100 példánynál 5 K-val többre kerül.

EGYESÜLETI HIRDETÉSEK.

Figyelmeztetés. Az egyesületi kiadványokból az egyesületi tagok *csak egy példányt* szerezhethetvén meg *kedvezményes áron*, több példány megrendelése esetében a többi példány után a nem tagok számára megállapított ár küldendő be.

Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Bpest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) a következő művek rendelhetők meg:

ERDÉSZETI LAPOK. Az Országos Erdészeti Egyesület közlönye. Szerkeszti *Bund Károly*. Előfizetési ára 1 évre 16 korona. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Mutatványszámok ingyenesen. Régi évfolyamok mérsékelt áron.

AZ ERDŐ. Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti és vadászati altisztek részére. Szerkeszti *Balogh Ernő* m. kir. erdőtanácsos. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Ára 1 évre 4 K.

AZ ERDÉSZETI ZSEBNAPTÁR 1912. ÉVI (31.) ÉVFOLYAMA. Ára tagoknak 2 K, másoknak 3 K. Legcélszerűbb 2 K 45 f, illetőleg 3 K 45 f előzetes beküldésével rendelni, mely esetben bérmentve szállítatik.

AZ ERDŐŐR vagy AZ ERDÉSZET ALAPVONALAI KÉRDÉSEKBEN ÉS FELELETEKBEN. Irta: *Bedő Albert*. IX. kiadás, 1912. Ára 6 K. 6 kor. 55 fill. előzetes beküldése esetén bérmentve és ajánlva küldetik.

AZ ERDŐRENDEZÉSTAN KÉZIKÖNYVE. Irta: *bölcsészai Belházy Emil*. Ára tagoknak 6 K, nem tagoknak 10 K.

ERDÉSZETI NÖVÉNYTAN. Irta: *Fekete Lajos és Mágocsi-Dietz Sándor*. I. kötet: Általános növénytan. Teljesen elfogyott. — II. kötet: Növényrendszertan. Részletes növénytan. Növényföldrajz. Ára tagoknak 12 K, nem tagoknak 18 K.

RENDSZERES NÖVÉNYTAN. Irta: *dr. Tuzson János*. I. Általános rész és a virágtalan növények. Ára egyesületi tagoknak 8 K. Bolti ára 10 K.

1913. AUGUSZTUS 15.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LII. ÉVF.

KÖZLÖNYE

16. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☉ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes ártért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

☞ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek. ☞

(Telefon: 37—22.)

Az erdészeti jelentőségű fák és cserjék elterjedése a Magyar Állam területén.¹⁾

A m. kir. földművelésügyi miniszter megbízásából írták:

Fekete Lajos és Blattny Tibor.

Pinus silvestris L. — Erdeifenyő.

Hazánk területén az erdeifenyő eredeti termőhelyeit megállapítani, azokat felsorolni nehéz feladat s ezzel kapcsolatban a spontán előfordulás határait megvonni sem könnyű. Főtörekvésünk ugyanis az, hogy a tenyészet határokat tisztán autochton előfordulások alapulvétele mellett állapítsuk meg s ilyképen a mesterséges telepítések és az ezekből természetes uton létrejött megtelepedések (elvadulások) tekintetbe ne vétessenek.

Az erdeifenyő eredeti hazai termőhelyeit *négy* — egymással

¹⁾ Mutatvány az erdészeti növényföldrajzi megfigyelések felhasználásával összeállított, jelenleg sajtó alatt lévő s 1914-ben megjelenő munkából. A szövegben előforduló térképszámokra való hivatkozás az eredeti munka színes térkép-mellékleteire vonatkozik, melyeket itt — technikai nehézségek miatt — nem reprodukálhatunk. (A „Vízszintes elterjedés” cz. fejezetből.)

kapcsolatban nem lévő — csoportba foglalhatjuk, mely csoportok mindegyike növényföldrajzilag is elhatárolt terület:¹⁾

- I. Az Északi Kárpátok flórakerülete,
- II. a Keleti Kárpátok flórákörnyéke,
- III. az Alpesi flórakerület,
- IV. az Illyr flórakerület.

Nevezetes, hogy a Északi Kárpátok flórakerületébe tartozó tömegesebb előfordulások a Szarmata flórakerület és a Délorosz flórávidék erdeifenyveseikhez vezetnek. A Krakko és Lemberg közti erdeifenyvesek déli határa összefüggésbe hozható a Sáros vármegye É-i részén áthaladó határral. E vonaltól délre és délkeletre csak szigetszerűen fordul elő, Galicziában²⁾ és Oroszország déli részén³⁾ épügy, mint hazánk DK-i területén.

A Pozsony vármegyében és Nyitra nyugati részein lévő erdeifenyveseket csakis mesterséges telepítésből származottaknak lehet tekinteni. Az erdeifenyő-kultusz itt igen régi (Malaczka, Nádasfő, Jókut (Kutti), Pálffytelek, Szakolcza stb.).⁴⁾ A Morvalapály több erdeifenyőterületéről beigazolható, hogy ott valaha kocsányos tölgyes volt. E homokterületeken igen értékes erdeifenyvesek állanak; ha a hegységben (Kis-Kárpátok) elő is fordul sporadikusan vagy kisebb területen, ez újabb telepítés.

Trencsén vármegyében — a hegységben található erdeifenyő-előfordulások némelyike már a természetesség jellegeivel bír. A vágvölgymenti kis t. f. magasságban látható egykoru s többnyire elegendően foltok semmi esetre sem őstermőhelyek. A hegyvidéken is se szeri, se száma a régiebb és újabb keletű telepítések és ezek következményeinek. Nem szabad szem elől tévesztenünk azt a körülményt, hogy e fenyő magzókoraát igen hamar éri el s a kultúrával karöltve, könnyen szálló magjával rohamosan népesíti be a szabaddá tett területeket. Igazolják ezt a Privigye környéki

¹⁾ A csoportok elnevezéseit **Tuzson** János fejlődéstörténeti alapon készült felosztása alapján adjuk. („Magyarország fejlődéstörténeti növényföldrajzának főbb vonásai.“ Math. és Természettud. Ért. 1911. 4. füz. 558. l.)

²⁾ **Herbich** Fr.: Pflanzengeogr. Bemerkungen über die Wälder Galiziens.

³⁾ **Köppen**: Verbreitung der Holzgewächse Russlands II.

⁴⁾ **Ortvay** Tivadar szerint (M. O. vármegyéi és városai. Pozsony vármegye. 17. l.) a Bur-föld erdeifenyvesei több mint 51.000 kat. hold területet borítanak.

erdeifenyvesek is, melyek letarolt tölgyesek helyén támadtak. Nyitra, Turócz vármegyében s Trencsén délkeleti részein mindenütt megjelenik, ahol az erdőgazdaság a talajt nemcsak alkalmassá tette a mag befogadására, de a fejlődő csemeték fenmaradását is biztosította. Így oly vágásterületeken, ahol ezelőtt erdeifenyő sohasem volt, megjelenik; már középkorú, idegen állományokban is számottevő, ezekkel együtt nőtt fel, csupán a vén- (bük-, gyertyán-) állományok mentesek még az erdeifenyőtől. Ezt a jelenséget meglátjuk másutt is, jelesen Szepes s a III. csoportba tartozó termőhelyeken: Sopron s főleg Vas és Zala vármegyében.

Ha idősebb idegen állományokból hiányzik, ily vidéken az előforduló erdeifenyő aligha őshonos, hanem telepítés, elvadulás, vagy új beszivárgás.

Ha összehasonlítjuk egymással például a szepesmegyei előfordulásokat s mondjuk a mindenestre kétes eredetű trencsén-, vagy nyitramegyeieket, élesen szembetűnnek azok a különbségek, amelyek az őshonosság eldöntésénél fontosak.

Eredeti termőhelyein az egyedek, vagy állományok többnyire idősek, fiatal megtelepedéseket ezek közvetlen környékén látunk, ellenben a telepítések és elvadulások aránylag fiatalok, jobbára elegyetlen és egykorú állományok s vágás- és legelőterületekre, vízmosásokra, patakok mellékére, erdőszélekre, tisztásokra terjeszkednek ki — egyik birtokon feltűnő sok, a szomszédban alig van erdeifenyő, — állományai és idegen idős állományok közti határ éles (nem is szólva arról, ha az ültetés sorai, vagy az egykori szántó mesgyéi is felismerhetők, pl. Zólyom vármegyében, Borosznón). Ha községekhez közeli területeken, devasztált és szaggatott erdőkben gyakori, ellenben összefüggő erdőkben, vagy ezek közé zárt szabad, sziklás helyeken (pl. mészsziklákon) — melyeket hazájában sohasem kerül el — nem fordul elő, e körülmények nem az őshonosság mellett szólnak. Eredeti termőhelyein növekedése és fája mindig kitűnő — elleneseiben ritkán; az alacsonyabb termőhelyekre mint hegyiségi fa kivételesen száll le s ha a terület nem sziklás, vagy nem láp (mely két talajnem más erdei fajok térfoglalását akadályozza), eredeti előfordulása *ritkán elegyetlen*. Fényigényessége daczára más fenyőkkel és bükkal elegyesen is tenyészik (Szepes-Gömöri Érczhegység), előszeretettel foglal helyet sziklák csucsain, padkáin,

repedéseiben. A magassági elterjedést tekintve, eredeti termőhelyein felső tenyészeti határa az 1100 *m*-t jóval meghaladja, sőt kivételesen még északi fekvésű (az I. csoportozhoz tartozó) termőhelyein is meghaladja az 1400 *m*-t, — a kétes előfordulások környékén azonban csak jóval 1000 *m*-en alul látjuk s a magasabb szintekben más fenyőfajok, vagy a bükk foglalja el a területet. Egyszóval csak ilyen és ezekhez hasonló *tenyészeti körülményből* s a *kísérő növényzet* alapján lehet leginkább eldönteni az őshonosság kérdését.

A régibb telepítések természetszerűleg oly területeken gyakoribbak, melyek környékén az erdeifenyő eredetileg is honos (pl. Szepes vármegyében Igló, Káposztafalva, Poprád környéke.¹⁾ Ily helyeken a természetes és mesterséges erdők közösen terjesztik e faj uralmát; ennek a kölcsönös hatásnak a mértékét megállapítani már nem lehetséges. Ilyenek a viszonyok Vas és Zala vármegyékben is: a természetes állományok határát pontosan megvonni itt lehetetlenség s ez esetben a tenyészeti terület a pannóniai flóra-környékbe is benyulik.

A bars megyei előfordulások (Körmöczbánya, Jánoshegy) az őshonosság jellegeivel nem igen bírnak; határozott mesterséges telepítés is sok van itt.

A Kis-Fátrában különösen a mészsziklákon gyakori s itt autochton, Zayugrócz környékéről szintén természetes előfordulását jelentették be; eredetiségéhez azonban kétség fér. A znióvárjai előfordulások eredetisége ellen érveket nem igen lehet felhozni.

Az árvai, liptói és szepességi erdeifenyő nagyrésztben autochton, föltétlenül őshonos a Magas-Tátrában és a Szepes-Gömöri Érczhegységben. Az Alacsony-Tátra liptói részein megtelepedése igen gyér, előfordulása többnyire esetleges, tulsulyra kisebb területen sem jut, épen ezért semmi okunk sincs arra, hogy ezeket telepítéseknek tartsuk.

Az Alacsony-Tátra zólyomi lejtőin nagykiterjedésű területen egyáltalában nem fordul elő, különösen pedig a felső erdőrégióban

¹⁾ Több szepesi város magisztrátusa már a XVII. század idejében elrendeli, hogy az elparlagosodott s többé mezőgazdasági művelésre nem alkalmas területek erdeifenyővel vettessenek be. A magszükségletet csak a környék eredeti megtelepedései szolgáltathatták.

nem. Feltűnő azonban, hogy a Garamhoz és a községekhez közle- eső részeken gyakori, sőt elegendő állományokat is képez. A besz- terczebányai erdőrendezőség beküldött adatai szerint a fővölgytől távoleső területeken erdeifenyő nincsen. Vén, 100 év körüli, igen szép erdeifenyvesek vannak Borosznó község határában, azonban még ma is kivehetők a régi mesgyék nyomai; az elegendő állományok alatt lucz- és jegenyefenyőujulatot látunk s ez a természetes jelenség azt mutatja, hogy a természet a reáerőszakolt erdeifenyőt innen idővel kiküszöbölné. Egyedül a Mosód határában lévő idős erdeifenyves¹⁾ bír az eredeti megtelepedés látszatával. Hogyha nem volnának adataink arra, hogy a kincstári erdők területén egyes buzgó erdőtisztek már a XIX. század elején is foglalkoztak ilyenmű kísérletekkel²⁾, ezt az előfordulást könnyen tekinthetnők eredetinek.

A zólyommegyei Borovo, Borovja, Borovina stb. elnevezésű dűlőkön az erdeifenyő telepítésből ered.

Már a Királyhegy alatti részeken őshonosságához kétség nem férhet. Miután megtelepedésének, beszivárgásának iránya észak- keletről: a Magas-Tátra felől jövő, eljutott a Garam eredete vidékéig s a Garamon lefelé haladva, még nem érte el Zólyom vármegyét. A zólyomi határhoz közeleső Garamszécs és Garam- kohó környékéről csupán telepítésekről adnak számot Coburg herceg erdőtisztjei, Királyhegyaljáról, Garamfőről és Vernárról eredeti előfordulásait jelentik be. A Felső-Garam balpartján huzodó Fabova- hegységben hatol e folyó mentén legnyugatabbra (Ágostonlak határa).

Hazánk keleti vidékein, ahol régi telepítések a fafajok termé- szetes térfoglalását igen kevésé, vagy egyáltalában nem befolyá- solták, az erdeifenyő — kevés kivételtől eltekintve — többnyire a magashegység alsóbb zónájának szikla- és láptalajain nő. E terü- leteken az erdeifenyő ezekre a helyekre menekült a többi erdei fafaj állandó nyomása elől. Csupán oly területeken tarthatja fenn fáját, melyek fizikai tulajdonságaik folytán kevés más növényfaj

¹⁾ Luczatői erdőgondnokság, Horka e. r. ÉNy-i. exp., 940 m t. f. m. talaj: sekély, köves mészkő.

²⁾ L. *Kaán* Károly, *Decrett* József élete és erdőgazdasági tevékenysége 1774—1841. — Erdészeti Lapok 1912. (VI. füzet, 257—307. l.)

tenyészeti igényeit elégíthetik ki. Ezeken a termőhelyeken az erdeifenyő föltétlenül őshonos.

A dunántuli erdeifenyvesek származásának kipuhatólása, mint már említettük, szinte lehetetlen. Számottevő területeket borít Sopron vármegye délnyugati részein, Vas és Zala vármegyében. Horvátországban: a Kalnikon és Ivansčicán, majd délebbre: a Kulpa felső folyásán és a Kis-Kapellában fordul elő, ez utóbbi helyen szigeteket képezve.

Nincs okunk kétségbevonni, hogy az erdeifenyő e vidékeken eredetileg is honos. Tulsulyra csak alacsony termőhelyeken jut, mindenütt kiválóan tenyészik, gyorsan nő s természetes és mesterséges továbbterjedése folytán az említett dunántuli vármegyékben a legelterjedtebb fafaj. A nép „répafenyő“-nek nevezi.

E vidéken erdőgazdasági tenyésztése is igen régi s a stájer és cseh erdészeknek ily kiváló tenyészeti körülmények között legkisebb fáradságba kerülő működésük lehetett az erdeifenyő megtelepítése; épúgy, mint Pozsony vagy Trencsén megyében, az ideiglenesen felhagyott mezőgazdasági területeket is benépesíti.

A nyugati, északi és keleti előfordulások összehasonlításából megállapítható hogy:

1. Az I. és III. elterjedési területen természetes továbbterjedése útján, melyet a telepítések következménye, az elvadulás csak elősegít, területben állandóan nyer s a legújabb korban terjeszti határait a Nagy Magyar Alföld felé. Benépesíti a legelőket, oda-telepedik a hozzáférhetetlen sziklák közé s mesgyéken, parlagon lévő szántókon is megveti lábát.

2. A II. és IV. elterjedési területen, ahol valaha mindenesetre nagyobb jelentősége volt, az előbbi jelenséggel ellentétben: jelenleg már emlékeknek kell tartani a III. térképen megjelölt termőhelyeit. Itt az erdeifenyő visszavonulóban van.

3. Jelenlegi térfoglalása összefügg azzal a fejlődéstörténeti ténynyel, hogy a II. és IV. terület flórája a pleistocén alatt zavartalanabban fejlődött, mint az I. és III.-é. Az erdeifenyő tehát ott foglalt el nagyobb területeket, ahol az eljegesedés nagyobb arányú volt s ahol a jégárok visszavonulásakor elsők közt telepedett meg a szabaddá lett helyeken. Ezzel szemben a keleti és déli területeken a lezajlott geológiai korszakok térfoglalásának nem kedveztek.

A III. térképhez, mely az összefüggő tenyészeti területek határait és elszórt termőhelyeit tünteti fel, a következő magyarázatot fűzzük:

A Trencsén és Nyitra vármegyéken áthaladó határvonal talán vitás lehet; az őshonosság határa esetleg északabbra fekszik, de délebbre aligha. Ausztriába való kifutása egybehangzó azzal a fel-fogással, hogy Wiener-Neustadtól Strassnitzig telepített, innen tovább északkeletre autochton.

Annyit biztosan megállapíthatunk, hogy a Vág völgyön Vág-ujhelytől délre eredeti termőhelyei nincsenek; az Ivánbérczen (Inovec), Tribecsen és a Madarason nem honos, nyitravölgyi előfordulásait Szekacsány vidékéig eredetieknek vettük, bár a kétségen felüli telepítés is gyakori itt. Körmöczbányától délre nem fordul elő, az Alacsony Tátra zólyomi lejtőinek elkerülésével a Stureczen áthaladó határvonal e hegység északi lejtőire lép s Liptóhibbét Ágostonlakkal összekötő vonalban kerül át a felső Garam vidékére, áthalad a Fabova területén s Dobsinának tart. A város maga tenyészeti területén kívül esik: A Sajó és Gölnicz vízválasztója élesen képezi az erdeifenyő és vörösfenyő közös déli határának kis szakaszát. Krasznahorka vidékén, majd Meczenzefén át Gölniczbányának tart a határ. A Hernád mentén legszélső termőhelye Kassahámoz közelében lévő sziklapadkákön van. A Szepességen áthaladó határ eléggé bizonytalan; a Branyiszkón tudunkkal nincs eredeti termőhelyén. A szepesi Magurában csak igen elvétve látható s a magyarországi Pienninekből is hiányzik. A Poprád völgyében Palocsától délre nem fordul elő; keletebbre már csak szétszórt s vitás eredetű termőhelyei vannak, pl. Lénártón, Zboró s Bártfa környékén, Felsőkomárnokon stb.

A II. és IV. csoportba tartozó termőhelyeket a magassági elterjedés tárgyalásával kapcsolatosan soroljuk fel az illető hegyvidékeknél.

Dunántul erdeifenyveseit tekintve, úgy véljük, hogy az autochton előfordulás a térképen megjelölt Sopron - Kőszeg - Szombathely közt s Zalaegerszeg-Nagykanizsától valamivel nyugatra meghuzott vonalat kelet felé nem lépi át. A szomszédos Horvátországban Varazsd-tól Kapronczáig a Kalnik lejtőn kétségen felül őshonos.

Európa nyugati részein a sikvidék fenyője (Lüneburger Haide),

Oroszországban a diluvialis homokos dombokat lakja, a vizenyős helyeket sem kerüli el s főkövetelménye a laza talaj; az *agyagtalajokat nem kedveli*.¹⁾

Hogy ami Alföldünkön eredetileg nem fordul elő, ezt *Griesebach* be nem fejezett vándorlásnak magyarázza,²⁾ melynek a Kárpátok láncolata utját állotta. Ez a nézet annyiban tarthatatlan, amennyiben az erdőfenyő a Kárpátokat *tényleg átlépte, sőt a keleti és déli területekről már távozásban is van*.

Pinus nigra Arn. — Feketefenyő.

Csakis a Délmagyarországi hegyvidéken és a Dráva-Adria közötti Alpokban honos. A Magyar Állam más vidékein telepített faj.

Krassószőrény vármegyében a *Domugled* pazar vegetációjának jellemző fája. Itt kizárólag mésztalajon fordul elő s a leg-
hosszáférhetetlenebb sziklapadkák fölé terjeszti sátorkoronáját. Általában szórványosan, vagy ritka csoportokban jó elő; zárt állományokat nem alkot. Törzse kivételesen 1 m átmérőnél is vastagabb.

Legkeletibb termelőhelye a Csezna erdőréssz kőgörgögetegén van 40° 10' keleti hossz (Ferro) s 44° 59' É-i szél. alatt.

Másik — kevésbbé ismert — előfordulási helye az Aldunán Sziniczé határában: a Treskovác (39° 43' 44" 34') és Stara Svinyicza (39° 48' 44" 29') nevű meredek méssziclák.³⁾

Horvátországi — egymástól elszigetelt — termőhelyei: a Velebit, a Pljesevica, a Kis- és Nagykapella hegységek területére esnek. Nevezetes, hogy itteni termőhelyei nem mindég mésztalajok, de homokkövek is (pl. Tiskovac és Srb községek erdőterületén, közel Bosznia határához).

A szelek (bóra) hatása folytán a fa alaki kifejlődése változó; a korona gyakran gólyafészek alakot nyer, sokszor nagyon sinyődik. A legkülönbébb fafajokkal társul, viszont igen szép állományai is gyakoriak.

¹⁾ *Griesebach*, Vegetation der Erde I. 131. l.

²⁾ Fenti mű I, 131—132. l.

³⁾ V. ö. *Simonkai*. Bácsági és Hunyad vármegyei utazáson 1874-ben (Math. és Természettud. Közlem. XV. köt. 507. l.). Itt a „Trikule” hegyről említi, mely a „Stara Svinyicza” n. helylyel azonos.

Pinus Cembra L. — Havasi- v. cirbolyafenyő.

A Kárpátok hegyrendszerében a Ferro szerinti keleti hosszúság 37° 24'-éig hatol nyugatra (Magas-Tátra: Rohács—Velki Vrh—Holi gerincz). A Középkárpátokban egyedül a Magas-Tátra büszkélkedhetik vele, főleg gránittömegein, de mészhegyein is otthon van. A Máramarosi havasokon, a Tarac felső vízkörnyékén korántsem találjuk oly környezetben és oly viszonyok közt, mely a Magas-Tátra havasi fenyőtenyészetét jellemzi. Míg a taracvölgyi gyenge-törzsű havasifenyő jóval az erdőhatár alatt a luczállományok közt elszórva, ezek kőgörgeteges talaján igen mélyre ereszkedik le, ellenben a luczerdőhatár felett érvényre alig jut: addig a hatalmas méretű, a havasok minden viharát átélt tátraiak csapatokba, nyelvekbe tömörülve helyezkednek el a törpefenyő rengetegétől borított gránittuskós morénaterületeken, völgyvégeken, összeszag-gatott övet képezve a lucz állományai felett; sziklapadkákon, óriási gránittömbökön helyet foglaló festői csoportjai alatt, a szakadozott luczos kőtengerein és a lavinajárta völgyekben is diszlik és itt már a *Larix decidua*, *Betula pubescens*, *Sorbus aucuparia*, *Salix silesiaca*, sőt néha a *Pinus silvestris* is melléje szegődik.

Az irodalomban említett *torojága*-i lelőhely létezéséről sem a máramarosszigeti erdőigazgatóság, sem a járási erdőgondnok-ságok nem tudnak; e terület részletes bejárásakor sem akadtunk rá. Még megerősítésre szorul.

A radnai havasoknak ugy máramarosi részén (Nagy-Pietrosz és környéke), mint besztercze-naszódi területén (Ünőkő) előfordul; a Borgói hegységben nem láttuk, ellenben a vele határos Kelemen-csoportban újra feltűnik. A keleti határlánczolatban másutt nem honos.

A *Bucsecs* magyar részén kevés példánya nő; eddig alig ismert lelőhelye a Fogarasi havasokban¹⁾ *Bráza* havasai, ahol viszonylag nagy területen jó elő s hatalmas törzseket fejleszt. A Szebeni havasoknak csak két pontján: a *Steflistye* alatt és a *Cindrel* két tengerszeme közelében lelhető fel kisebb területen. A *Páreng* cirbolya-

¹⁾ *Pax* szerint itt hiányzik. Ez előfordulásra *Craus* G. hívta fel figyel-műnket az Erdészeti Lapokban (1910. évf. 917. l.), *Czekelius* ezt nem vette tekintetbe, midőn a termőhelyet 1912-ig ismeretlennek mondja (Jahrb. d. siebenb. Ver. f. Naturwiss. 1912.).

fenyő tenyészetéről az irodalomban említést nem találunk, itt a részletes felvételeket végző *Kőfalusi Győző* erdőmérnök állapította meg jelenlétét.

A Retyezát és Borescu nagy kiterjedésű havasain mindenütt előfordul s gyönyörű állományokat képez. Azt hisszük, hogy a retyezátiak nemcsak remek törzsfejlődésük, de tömeges térfoglalásuk révén is felvehetik a versenyt a Magas-Tátra havasifenyő tenyészetével; ehhez járul az a körülmény is, hogy pusztulásuk mérve a Retyezátban korántsem akkora, mint a Magas-Tátrában, ahol elhalt, tövön elszáradt példányokra lépten-nyomon akadunk.

A retyezáti előfordulásokkal szomszédos, egyuttal a déli határlánczolatban a legnyugatibb s a Godjan-Szarko csoportba eső lelőhelye: a Matania havas; a Riu mare folyóba hajló Dealu negru-n egyetlen példányát láttuk.

Röviden és átnézetesen összefoglalva, csupán a következő helyen van őstermőhelyen:

1. Magas-Tátra;
2. Máramarosi havasok a Tarac felső folyásán; kérdéses: Trojaga;
3. Radnai havasok (Pietrosz környéke és Ünőkő);
4. Kelemen-csoport;
5. Bucsecs;
6. Fogarasi havasok (egyedül Bráza havasai);
7. Szebeni havasok (Cindrel és Steflistye);
8. Páreng;
9. Retyezát-csoport;
10. Godján-Szarkó (Matania és Dealu negru).

Termőhelyeinek közelebbi megjelölése a magassági elterjedési viszonyok hegyvidékenkénti tárgyalásánál.

Taxus baccata L. — Tiszafa.

Nyitra vármegye.

127. *Felsővesztény*. Három darab bükkállományban.
128. *Németpróna* község erdejében két darab 2—300 éves fa.
129. *Nyitrafenyves* határában egy darab 40—50 éves példány fenyő- és bükkállományban.

130. *Nyitraszucsány*. A székeskáptalani uradalom erdejének „Szlamkov vrh“ nevű részében (900 m) mintegy 30 darab, szórványosan és csoportokban. Egyesek 2—3 m-esek — alattuk magvetés által keletkezett csemeték sokasága, felettük eredetileg bükkös uralkodott, de ennek letarolása után a területet luczczal ültették be.

Sáros vármegye.

Bártfa. *Hazslinszky* említi¹⁾ „holott elődeink a tekintélyes tiszafáknak bővében voltak, miről régi építmények pl. Bártfán²⁾ tanuskodnak.“ Ugyanezt mondja Borbás is.³⁾

131. *Biharó*. A Javorina (885 m) alatt, ennek ÉK-i oldalán (500—550 m, 38° 57', 49° 27') 10—15 darab sarj s innen mintegy 200 m-rel lejjebb 6 darab magról kelt csemete. Állítólag 1903—1905-ben a jegenyefenyvesek kihasználásakor 3—4 darab 24—40 cm alsó átmérőjű tiszafát is kivágtak.

132. *Óruzsín*. Kassa város erdejében néhány évvel ezelőtt több tiszafabokor létezett; néhányat ezek közül kiszedtek, sokat meg a folytonos nyesséssel elpusztítottak. Egy ily kiszedett példány a kisladnai erdőőr kertjében áll.

Szeben vármegye.

133. *Felek*. „Riu mare“ (1100 m ENy-i exp.) 42° 7', 44° 36', bükkal elegyes fenyvesben egy élő példány s több tuskó.

Heinrich Győző főerdőmérnök adata.

134. *Felsősebes*. Valea Tataruluj (800 m ÉNy-i exp.) 42° 4', 44° 37', bükkal elegyes fenyvesben egy élő példány s több tuskó. *Heinrich* Győző főerdőmérnök adata.

Nagyszeben. A Dietl-féle irodalmi adat kultivált példányra vonatkozik.

135. *Nagyalmács* (III. h. r.). A Cód melléki „Cornuplesi“ erdőrészben egyetlen elhalt példány; 1896-ban egy ága még zöldült.

136. *Szelistye* (IV. h. r.). Prázsa erdőrészben (1400 m 41° 23', 45° 32') a Sebes-völgy eredeténél; *Pfalz* Károly erdőtanácsos adata.

¹⁾ Magyarhon edényes növényeinek fűvészeti kézikönyve (1872.) 340. l.

²⁾ A Sárosmegyei Múzeum menyzetgerendái állítólag tiszafából vannak.

³⁾ Természettud. Közl. (1895.) 66. l.

Szepes vármegye.

137. *Igló*. Az iglóhutai városi erdőgondnokság „Eibenberg“ nevű részén (776 m) három darab cserje-, két darab rudfaalakban.

138. *Javorina*. 1. A „Čuba Vrh“-nek a Medzi sciény felé néző sziklafalán (1152 m); a keletnek néző oldalon is nő (1100 m) hozzáférhetetlen helyen, mészsziklákon. 2. A Javorinka szilafalán a Javorova dolina táján s a Čarny és chali Vrh közt állítólag szintén előfordul. (Mindkét adat *Györffy* I. után, Magy. Bot. Lapok 1912. évf. $\frac{1}{4}$ 47. lap).

Késmárk. *Genersich* Kristóf¹⁾ szerint évszázadokkal ezelőtt a „Dürrer Berg“ hegyen nőtt, ma már nem fordul elő. Azt a nézetet, hogy a késmárki templom faoszlopai tiszafából lennének, *Mágoosy* megczáfolta²⁾.

139. *Káposztafalva* és a vele szomszédos

140. *Létánfalva* volt urbéreseinek erdejében: Jchrig, Kopsloch, Koliszky, Klastoriszka, Lapis refugi határrészekben szórványosan mintegy 300 darab, részben cserje-, részben faalakban (700—1000 m); alapkőzet mész.

1. Szedlakova dolka erdő részben 2 darab 8 cm vastag fa	} Alapkőzet: mész; igen pusztítják
2. Klastoriszka (Menedékszirt, vagy Lapis refugii 1 darab elcserjésedett példány,	
3. Breludec erdő részben 3 darab cserje.	

141. *Pilhó*. A termőhely közelebbi megjelölését nem sikerült megkapni.

142. *Szepesbéla*. 1. Hogy *Kitaibel* herbáriumában lévő tiszafagallyat a városhatár mely részén szedte, nem állapítható meg. 2. Barlangligeten (Parkerdő) 1910-ben mintegy 100 darabot telepítettek (800 m).

143. *Szepesolaszi*. A városi erdők: Szuha, Knesmova, Prosta dolin, Dluha dolki, Kobula, Kondratka, Karlsburg és Uhlyár nevű részeiben szórványosan mintegy 130 darab, részben cserje-, részben faalakban (621—876 m).

¹⁾ „Merkwürdigkeiten den königl. Freystadt Késmárk“.

²⁾ Növénytani Közl. (III.) 194.

144. *Szepessümeg*
1. Matka bozsa erdőréssz	750 m	} cserjék, de-
vastált álla-
potban ;
mészköze-
ten
2. Magashegy	" " 850 m	
3. Horihovszka dolina	" " 800 m	
4. Jesuitenmühle (38° 09', 48° 56' 5')		

Fitárszky Nándor után.

145. *Szpepestamásfalva*. „Maszac“ erdőrésszben (600 m) cserjealakban.

146. *Sztraczena*. A káposztafalvai határra eső Kis- és Nagy-Szokol völgyében, továbbá a „Kameni Vráta“ dülőben igen gyakori. E mély, sziklahasadékos triásmészterületeken, valamint a káposztafalvai és sztraczenai (Coburg hercegi) pagonyok még más helyein is nő; 20—25 cm vastag példányok sem ritkák. Jelenlétük szórványos (760—1100 m). *Szénássy* Béla Coburg hercegi erdőrendező bejelentése.

Szolnok-Doboka vármegye.

147. *Oláhlápos*. A kincstár birtokának „Magura“ nevű erdőrésszében (1200 m körül, ÉK-i exp.) szórványosan fordult elő, de régi szénégetők állítása szerint ma már e környékről teljesen hiányzik. Emlegették a Ciblesz lejtőről is, ahonnan állítólag szintén kipsztult.

Torda-Aranyos vármegye.

148. *Aranyosfő*. 1. Az aranyosfői kincstári birtok „Casa de Piatra“ nevű erdőrésszében 1 darab 24 cm átmérőjű, 14 m magas példány szorosan egy meredek mészsziikla DK-i oldalához lapulva, 1199 m magasságban; 2. „Brusztur“ mellett 2 drb. cserje (1100); 3. „Szohodol“ mellett 1 darab cserje (1000 m).

149. *Muncsul*. A Piatra Capri (Kecskekő) erdőrésszben (Hermónyásza, 40° 57', 46° 21') mészkövön 2,5 m magas, 8 cm vastag sarj.

150. *Szind*. A Tordahasadékban (650 m) bokoralaku példánya nő, meredek mészsziiklák padkáin.

151. *Toroczko*. A Székelykőn 900 m magasságban néhány bokor.

Trencsén vármegye.

152. *Barossháza* (Pruzsina). A Jami és Kacska erdőrészekben (900 *m*, mész) szórványosan, cserjealakban.

153. *Györkeháza* (Gyurcsina). Az Oszlava dűlőben (716—987 *m*, mész) szórványosan.

154. *Háromudvar*¹⁾ (Tridvori). A Szokolva szkala, Havrania szkala és Roch nevű dűlőkben (872—1000 *m*, mész) szórványosan, mint cserje.

155. *Karasznyán* (Krasznyán). A Kur-völgyben (740—1000 *m*) mésztalajon.

156. *Kaszanyagvára* (Nagypodhrágy). Javorinka, Dubravi és Blatne erdőrészekben igen sok, faalakban is (mész).

157. *Kaszaróna* határában mésztalajon.

Lédecz. Puttkammer bárónő kastélyában 3 darab 40—45 *cm* átmérőjű szép fa.

Máriatölgyes. A kastélyparkban több ültetett példány, a legerősebb a kastély kerti bejárata előtt lévő: 10 *m* magas, 51—57 *cm* átmérőjű.

158. *Marikó*. A „Galgov“ erdőrészekben (35° 58' 10"; 49° 16' 40") 2 darab 4 *m* magas, 16 *cm* vastag törzs 600 *m* a t. f.

159. *Nagysziklás*. 1. Jedlovina, Jami és Královec erdőrészekben 4—700 *m* t. f. magasság közt mint aljafa (9—17 *cm* vastagok, 2—5 *cm* magasak). 2. „Kovácsova“, 5 *m* magas, 25 *cm* átmérőjű példány 700 *m* magasságban. 3. A „Královecz“-i legelőkön igen sok fiatal példány. 4. „Zsiklavny vrh“ e. r. mészsiklái (5—800 *m*) mint aljafa.

160. *Oroszlánkő*. Irodalmi adat *Holuby*-tól;²⁾ még ma is előfordul cserjealakban a hegytető sziklái közt.

161. *Rudas* (Kisrudina). A Rohovica nevű hegycsúcson (mész) 640 *m* t. f. magasságban.

162. *Terhely* (Tyerhova). A Tolkova dolina erdőrészekben, mész (800 *m*).

1) *Borbás* a Természettudományi Közöny XXVII. k. 57. lapján Trencsén és Turóc határáról (Mincsov hegy) említi; valószínűleg ezen a környéken van a jelzett hely (Mincsov nevű határhegy helyett csak „Mincsol“-t találtunk, ez pedig részben Háromudvar határában fekszik).

2) Flora des Trencsiner Comitatus 1883. 38. l.

163. *Trencsénteplicz*. A „Szvirigovec“ erdőrészben (300 m) egy darab cserje.
164. *Vághéve*. A Nagy-Manin ENy-i oldalán (mészkö, 5—600 m) 142 darab 3—4 m magas, mellmagasságban 6—24 cm-es törzs.
165. *Vágmogyoród*. „Jedlovina“ erdőrészben állítólag több erősebb méretű fa áll.
166. *Óváralja* } határaiban (Kriván-Fátra) a kuri erdőőr be-
mondása szerint kis fák alakjában —
167. *Várna* } 800—1000 m közt — szórványosan fordul elő.
168. *Zayugrócz*. Irodalmi adat *Holuby*-tól.¹⁾

Turócz vármegye.

169. *Alsóturcsek*. A körmöczbányai kincstári gondnokság ideeső részén („A“ gazdasági osztály) tiszafatuskók. (V. ö. *Borbás* cikkével: Természettudományi Közlöny XXVII. k., 57. l.)
170. *Blatnicza*. A blatniczai fővölgy „Drejnok“ e. r.-ben 540—900 m közt (É-i exp.) s a „Krahulcsje“ e. r.-ben (900 m É-i exp.) szórványosan, cserjealakú példányok; a „Gágyer“-völgy oldalain (7—800 m) faalakban számtottévő. Alapközet: dolomit.
171. *Kisselmecz* }
172. *Szklabinya* } szórványosan és csak cserjealakban.
173. *Szklabinyaváralja* }
174. *Lászlófalu*. A „Tiszti vrh Vlcsja“ erdőrészben, mészkö, (700 m É-i exp.) cserjealakban.
175. *Mezőpatak*. A „Na Kosiar“ nevű erdőrészben (865 m) 3—4 darab cserje.
176. *Mosócz*. A „Csuhajova“ dülőben (7—800 m) igen gyakori. „Za Markovo“ és „Harmanov“ erdőrészben (800 m É-i fekv.) dolomiton szórványosan.
177. *Neczpál*. A Banicsná, Priavná és Kamena részeken (7—800 m) faalakban igen sok; „Pod cservenim“ 800 m (É-i exp.) dolomiton, cserje. *Medreczky* (Természettudományi Közlöny 1896. évf. 33. l.) a Feketekő felé huzódó völgyből (Tiszova) említi, ahol tömegesen nő.
178. *Nolcsó*. „Pod Kliacsnik“ nevű helyen (850 m) 1 darab cserje.

¹⁾ Flora des Trencsiner Comitates 1883. 38. l.

179. *Révayfalva* (Prékopa). „Pred Kamenovo“ gránittalaján (600 *m* É-i exp.) mint cserje.

180. *Ruttká*. „Lucsivno“ erdőrészen gránit, (650 *m* É-i exp.) mint cserje.

181. *Stubnya*. **Borbás** adata (Természettud. Közöny XXVII. k., 57. l.).

182. *Tótpróna*. **Borbás** adata (Természettud. Közöny XXVII. k., 57. l.).

183. *Turóczandrásfalva*. „Zavoze“ erdőrészen (950 *m*) 3—4 darab cserje.

184. *Turócbéla* (Bella). A „Sindolna“-völgy oldalain (7—800 *m* 36° 45', 48° 59') elszórtan igen sok, faalakban.

A „Dosna“ gerinczén, 1024 <i>m</i>	} kevés faalaku példány, inkább elcserjésedve, mészkövön
a „Dosna“ völgyén, 935 <i>m</i> (Ny-i exp.)	
a „Malcov-Lucsivna“ gerinczén, 730 <i>m</i> (Ék-i exp.)	
a „Malcov-Lucsivna“ oldalán, 645 <i>m</i> (É-i exp.)	

185. *Túróczmeggyes* (Csremosno). A Csecskovo, Zimozelen, Rosszova, Dlhadolina, Prjecsni vrh és Kjár erdőrészekben körülbelül 800 drb. cserjealaku példány 750—1000 *m* magasságban. Talaj: mész.

186. *Túrócnémeti* (Szklenó). A körmöczbányai kincstári erdőgondnokság ideeső részén (A) gazd. osztály) tiszafatuskók. **Borbás** is megemlíti (Természettud. Közl. XXVII. k., 57. l.).

187. *Turóctölgyes* (Dubovo) és Józsefmajor (Pozseháj). **Borbás** adatai (Természettudományi Közöny XXVII. k., 57. l.).

188. *Valcsa*. 1. „Sindolna“ dülő, mész (700 *m* É-i exp.), cserjealakban. 2. „Blatni grun“ dülő, mész. (959 *m* Ék-i exp.), cserjealakban.

189. *Zníóváralja*. A Studenyec erdőrészen (950—980 *m*) 8—10 drb. cserje.

Ung vármegye.

Kanitz tiszafa-adata Húnfalvi munkáján (A magyar birodalom természeti visz. leírása III. k. 619. l.) alighanem téves.

Vas vármegye.

190. *Pinkafő*. A „Hochstrass“ nevű dülő keletnek hajló oldalán 498 *m* magasságban egyetlen példány; mellmag. átmérője 14 *cm*, magassága 5 *m*, 3 *m* magasságig ágtiszta. Környezete: 10 éves

jegenye-, erdeifenyő-, tölgy- és nyírfiatalos. Állítólag társa is volt, de ma már nincs meg.

Veszprém vármegye.

191. *Szentgál*. 1. A „Miklóspálhegy“ zárt bükkösében, dolomit-talajon, 301—463 *m* közt (35° 27', 47° 6'), devastált cserjék kizárólag É-i oldalon. 2. „Lesálli-völgy“, 440 *m* dolomit, cserjealakban.

Zemplén vármegye.

Neilreich adata bizonyára téves, mert *Reuss* és *Müller* — akikre hivatozik — itt nem találták.

Zólyom vármegye.

192. *Alsószabadi*. 1. „Okosena“ e. r. 802 *m* magasságban, D-i exp.-nál néhány cserje; 2. A Skultéty-család birtokát képező „Pred Tabulu“ e. r.-ben 683 *m* D-i exp; „Borovja“ erdőrészen 817 *m* D, 824 *m* K, egészen a 842 *m*-es tetőig sok elcserjésedett példány, — valamennyi mészkövön.

193. *Besztercebánya* erdőbirtokán: Hermánd, Óhegy, Kordéháza, Pallós, Récske, Olmányfalva és Tajó hatáiraiban, a Pavelcsovo, Harmancsok, Cenovo, Hlboka, Csjerne, Prasnica, Pod Hotár, Tufna, Zalámana, Lasztovicsja, Rakitovo, Bisztrica, Lelekovo és Andrásova erdőrészek minden hegygerinczén, 600—1300 *m* t. f. magasságok közt faalakban elszórva telálható a nagyon nehezen hozzáférhető helyeken; 20 *cm* középvastagságu és 4 *m* hosszú törzsek nem tartoznak a ritkaságok közé. Talaj: mész.

194. *Breznóbánya*. A város erdőbirtokán, a Posová- és Zelená-Mliná közötti gerinczen (1200 *m*) egy cserjealaku példány.

195. *Dóval*. „Chladna Murány“ gerinczén, 828—953 *m* É-ÉNy és a „Djerava“ gerinczén és oldalán, 675—694 *m* É-ÉNy — mészsziklák közt faalakban.

196. *Felsőszabadi*. A „Szuha“ e. r. gerinczén (800—885 *m*) mintegy 20—30 darab cserjealaku példányt mésztalajon, mind levágott és tönkretett tuskósarjak (37° 14', 48° 52').

197. *Garampéteri* és *Lopér* községek közös határát képező „Cselnó“ hegygerinczen (37° 10', 48° 47'), 940 *m* magasságban 1—2 cserje.

198. *Garamsálfalva*. A „Uhlistye“ e. r. mintegy 100 darab, 1—2 m magas, 5—10 cm vastag fácska.

199. *Jeczenye*. 1. „Borova“ erdőrészt, 842 m (Ny-i exp.), devastálva. 2. „Alsó-Lopusnó“ erdőrésztben, 1000 m-re a t. f. 3. „Cservenáková“ erdőrésztben, 900 m cserjealakban. 4. „Csernidjel“ erdőrésztben, mészkövön, 956—962 m (K-ÉK-i exp.) közt devastált példányok, 1—2 üti meg a 8 m magasságot.

200. *Martalja*. A „Mackova“ és „Bukova“ erdőrésztben; a hegygerinczek sziklás élein nagyon szórványosan cserjealakban (700—1000 m).

201. *Mosód*. 1. „Szvinyárszka“ erdőrésztben igen elszórva alacsony törzsalakban (850 m). 2. „Holie Kopce“ e. r. gerinczén (mész) 672—747 m közt kevés ép, többnyire devastált sarjak.

202. *Óhegy*. 1. Óhegytelep körül a „Tiszovi grun“, „Kosjár“ és „Majerova szkala“ erdőrésztben. 2. Felsőszarvastelep körül a „Jelenszká“, „Hladná“ és „Sturec“ erdőrésztben szórványosan a hegygerinczek élein cserjealakban (700—1000 m).

203. *Perhát*. 1. „Galova“ erdőrésztben mint cserje igen szórványosan (720 m). 2. „Banáska“ erdőrésztben ($36^{\circ} 52'$, $48^{\circ} 49'5''$) 826 m K-i exp. andeziten.

204. *Szelcse*. „Tiszovo“ gerincze (mészkő), 761 m ÉNy-i exp., devastálva.

205. *Tajó*. „Szokolovo-Dedkovo“ gerinczen ($36^{\circ} 44'$, $48^{\circ} 46'$) kőtuskós mészkövön — 964 m D-i exp., 924 m EK-i exp. — fává növe.

206. *Úrvölgy*. 1. A „Vozna“ és „Trojica“ erdőrésztben elszórta cserjealaku példányok (700—1000 m) sziklás hegygerinczeken. 2. A „Koncsiti vrh“ ÉNy-i oldalán ($36^{\circ} 47'$, $48^{\circ} 48'$), 755 m és gerinczén 804 m, devastálva. 3. *Medreczky* szerint (Természet-tudományi Közlöny 1897. évf. 33. l.) a Szalka és a Vöröskő nyugati lejtőin sűrűn.

Quercus sessiliflora Salisb. — Kocsánytalan tölgy.

E tölgynek csupán lokális értelemben vett határaitól lehet itt szó. Már *Hunfalvi*¹⁾ említi, hogy Trencsén vármegyében legészakabbra Gbelán (jelenleg Egbelény) határában a „Kony“-hegyen

1) A Magyar Birodalom természeti viszonyainak leírása III. k. 626. l.

fordul elő. Ennek a helynek földrajzi szélessége $49^{\circ} 14'$. Más hozzánk jutott adat szerint Budatin határában is van *Quercus sessiliflora* s ez a termőhely is $49^{\circ} 14'$ földr. szélesség alatt fekszik. Ez előfordulási helyei azonban sem nem a legészakibbak sem a Vág mentén nem a legfelsők. A II. fejezetben említjük, hogy az északnyugati Felföldön maximálisan $49^{\circ} 18'$ -ig hatol a tölgy (Nagyróna határa: Vrh Čelo). Ennél érdekesebbek előfordulási helyei a Kriván-Fátra déli lejtőin, Szucsány határában s az a tény, hogy a Vág mentén még feljebb haladva a kocsánytalan tölgy teljesen eltűnik, de a kocsányos tölgynek még két termőhelyét (Hárommalatin, Turapatak) ismerjük. A Magas-Tátrát legközelebb éri a hernádfalui tölgyoázis, melyről a Középkárpátoknál emlékezünk meg részletesebben. Eddig azt hittük, hogy Árva vármegyében eredetileg nem fordul elő, azonban néhány példányát Medzibroggy és Árvaváralja közt lévő kőbánya környékén megtaláltuk ($49^{\circ} 15'$ É-i szél); a nép közt még ma is emlegetik, hogy Parasztdubova környékén nem is olyan régen tölgyesek voltak; ma ott hiába keressük. A Kárpátok keletibb és délibb hegycsoportjaiban is meg kell említenünk néhány oly termőhelyét, melyek a magas hegység havasalji területei felé az utosók. A Kárpátok északi vonulatát csupán ennek legmélyebb behorpadásánál, az Erdős-Kárpátoknál lépi át s eképen a galicziai tölgytenyészet csak Sáros vármegyén át van közvetlen összefüggésben a magyarországgal. Tovább keletre, az országhatár mentén végighúzódó hatalmas hegygerinczek állják útját.

A nagyobb folyók mentén a hegység belsejébe nyomulva, a Taracz folyásán pl. Dombó-Teresel-patakig ér, Máramaros keleti részén még Felsővisó közelében is akadunk csenevész tölgyekre, ezek előfordulása azonban csak kaszálókra, mezőgazdasági földek mesgyéire szorítkozik; ép ily viszonyok közt látjuk utoljára a Tisza mentén Rahónál is. (Tiszaborkuttal szemben lévő cseprentésben néhány csenevész példány.)

A Borgó völgyén a Sztrimba erdőrézsig ($42^{\circ} 28'$, $47^{\circ} 13'$; 720 *m*-ig állományképző) ér a tölgytenyészet, a közeli asszubesztercei Tanasán 1000 *m*-es magasságban is előfordul, s mint érdekesség érdemelhet említést **Komán** Arturnak e határon túl keletre eső tölgyagata az oroszborgói Kolibiczáról ($42^{\circ} 40'$, $47^{\circ} 9'$

törpe, 838 m); ehhez csupán azt a kérdést lehetne fűzni, vajjon nem emberi kéz származtatta-e ide?

Az erdélyi andezit-hegylánczot keletfelé nem lépi át, ellenben délfelől, s a Maros mentén kerüli meg kissé. Csik megyében tehát, ahol a tölgynek jelentősége egyáltalában nincs, itt-ott előfordul, pl. Csiktusnád, Csikcsicsó (Tolvajoshegy) határaitban, majd az Úz völgyén (Csikszentmárton II.) Kászontalitz és Kászonteltiz, Kászontimpér stb. környékén. A Maros mentén a marhévizi Nyírmezőn (42° 55', 46° 57') még erőteljes sarjak állanak.

A Szebeni és Hunyadi havasokra hágva messze és igen magasra követhetjük a tölgyet, pl. a Sebes völgyön Colcu Maguri-ig, a Cód mentén Riu Szadulujig. Szeben vármegye alacsonyabb hegyvidéke különben is igen kedvező a tölgytenyészetre, a szebeni hegyek alján a Déli-Kárpátok legszebb tölgyeseit látjuk. Fogaras vármegyének csak nagyon kis része olyan, ahol a tölgy megteremhet. A Retyezát északi homlokának sziklás oldalain néhol számottévő, de a gazdaságilag hozzáférhető területekről már régen kipszultulhatott. Tény, hogy e vidékek *magashegységi részén* a tölgy kizárólag a kötuskós, meredek sziklás hegyoldalak és gerinczek fatenyészetének alkotórésze, azonban innen is eltűnik, mihelyt az ezt környező bükkregió fenyvesbe megy át.

Ami e hegységi tölgynek alföldi előfordulását illeti, azt lehet mondani, hogy a hegység lábáról az Alföld peremére *mint szórvány* leszivárog, a síkvidék homokján és áradványterületein többnyire teljesen hiányzik, ellenben a Nyírségen, Ung, Bereg, Szatmár síkjain, a Duna-Tisza közének agyagos talajain (Bács-Bodrog vármegye) újra megjelenik. (Befejezzük.)

Az erdélyrészi Mezőség kopárainak befásítása.

Irta: Nagy Zoltán, m. kir. erdőmérnökgyakornok.

Az erdélyrészi Mezőség azon terület, mely északon Dés és Szamosujvár, délen az Aranyos és Marosig, keleten Marosvásárhely, Szászrégen és Teke, nyugaton pedig Kolozsvár és Szamosujvárig terjed.

Alkalmam volt ezen területnek Tordaaranyos vármegyében fekvő marosmenti részeiben megfordulni és az erdélyi róm. kath. státus radnóti alapítványi uradalmához tartozó és Maroslekencze község határában fekvő kopár területet bejárni, melylyel sivárság tekintetében csak a szomszédos Dátos községben lévő és gróf Dégenfeld tulajdonát képező kopár vetekedhetik és azt hiszem, az egész Mezőségen ilyen sivár terület több nincs.

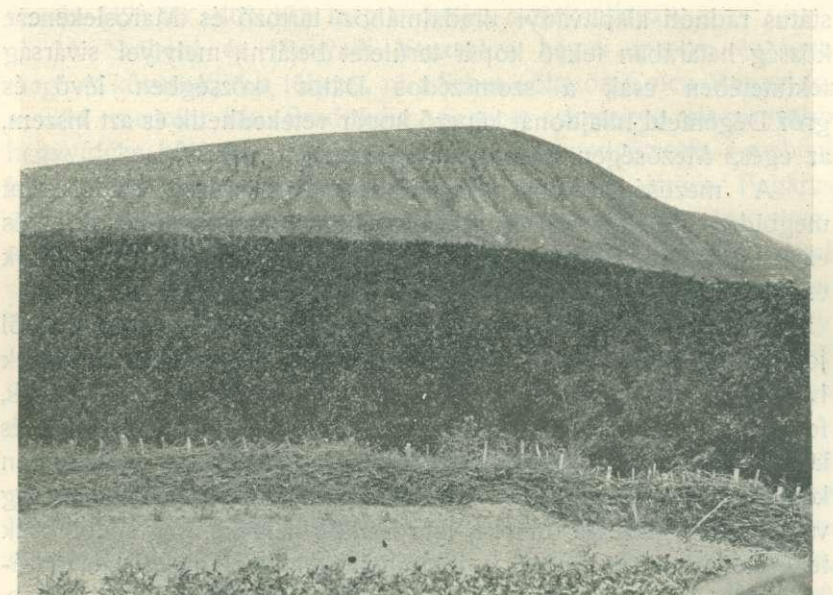
A mezőségi kopárok befásításának kérdése ezidőszert megoldva még nincs és úgy az állam, mint egyes birtokosok — és ezek között az erdélyi róm. kath. státus — által eszközölt fásítások csak kísérleteknek tekinthetők.

A szóban forgó kopár területek a Maros folyó fővölgyéből jobbra eső hegyoldalain Maroslekencze és Marosorbó községek határaiban 300—400 *m* tengerszintfeletti magasságban fekszenek, feltalajuk nagyobb részt cserepes és málófélben levő sárga és kékes-szürke pala, altalajuk pedig már 20—30 *cm* mélységben kemény, réteges pala. Ezen valóban kopár és sivár területeken alig van némi vegetáció, mert a legrosszabb helyeken legfeljebb csak tengődő artemisia (üröm), a jobb helyeken koeleria cristata (tarélysos polyvahur) és helyenként stipa (árvalányhaj) található.

Az erdélyi róm. kath. státus tulajdonát képező kopár terület kiterjedése 14930 kat. hold, melyből az 1907. évig mintegy 5 kat. holdon eszközöltettek fásítási kísérletek, míg a többi rész egyelőre legeltetve lett, de tervbe volt véve, hogy 10 év leforgása alatt az egész terület fel fog erdősíttetni. Mivel azonban a kopárok alatti terület legeltetésével kapcsolatosan a kopárokon teljesített ültetések és árokkötések legeltetési kihágások által állandóan veszélyeztetve voltak, már az 1910. évben az egész terület nemcsak hogy legeltetési tilalom alá vétetett, hanem a már kopárosodásnak induló és kevésbé értékes legelőt szolgáltató legelőterületek befásítása is folyamatra vétetett.

Az erdősítési kísérletek azonban nem jártak kellő sikerrel, úgy hogy néhány év óta, a kopár alatti szép és eredményes ültetéseket megvéendő, inkább a vizmosások és árkok megkötésére fordítatik nagyobb gond, sikerült azonban a kopár területből is néhány kisebb területet befásítani.

Az 1. ábra a hóditott terület egyrészét, alant a kiürült és újból bevetett csemetekertet mutatja, a meredek oldalon pedig 20 éves ákáczültetés látható, mely annak idejében olyképen lett

1. ábra. Az erdélyi r. kat. státus radnóti uradalomához tartozó maroslekenyei kopár terület.

foganatosítva, hogy 80 cm mély és 50 cm széles, oda szállított termőfölddel megtöltött ültetőgödrökbe történt az ültetés, ezen ültetési mód azonban nem vált be, mert az eredmény ugyiszólván semmi.

A 2. ábrán egy kiasott ákáczcsemete van bemutatva, melynek törzsmagassága 1·10 m, gyökereinek hossza jobbra 3·75 m, balra 3·10 m. Ezen fácskának átmérője a gyökfőn 44—50 mm, a gyökfő felett 10 cm magasságban pedig 32—34 mm volt.

A 3. ábrán bemutatom a kopárnak egy részét a mult évben teljesített kötési munkálatokkal, baloldalt egy benőtt vizmosással. Az árkok és vizmosások közötti részekben az artemisia által borított területek láthatók.

Az erdélyi róm. kath. státus a radnóti uradalmat s azzal együtt ezen kopár területeket is az 1885. évben vásárolá meg a vallás-, tanulmányi és ösztöndíjalapok részére. A szóban forgó

2. ábra. Kiásott ákáczcsemete.

kopárok beerdősítését közgazdaságilag fontosnak tartván, azok beerdősítését már 1888-ban megkezdte. Az erdősítési kísérletek azóta szakadatlanul folynak, az elért eredmény azonban nem áll arányban az anyagi áldozatokkal. A kísérletek hosszú ideig csak ákác, erdei és feketefenyővel történtek, mint egyáltalában mindenütt, hol kopárok befásításáról volt szó. Csak az utolsó években kísérleteztek amerikai és virágos kőrissel, valamint banksfenyővel és ott, hol sikerült a kopárból területet hódítani, az csak amerikai és virágos kőrissel sikerült, míg az ákác csak tengődik

és pusztuló félben van. A banksfenyőhöz fűzött remények sem valósultak meg, habár abból is van egy pár száz, hároméves, elég mutatós példány.

A tiszta kopáron teljesített erdőművelési munkálatoknál tehát csak mérsékelt sikerről beszélhetünk, számbavehető siker csak a vízmosások és árkok kötésénél, ugyyszólván teljes siker pedig a

3. ábra A maroslekenzei kopár egyik részlete.

kopár alatti, már kopárosodásnak induló legelőterület beerdősítésénél éretett el.

Nézetem szerint a hiba nemcsak a mostoha, humusz nélküli talajban rejlik, hanem a talajban levő valamelyes sóvegyület, vagy mész (szik?) jelenlétében is, mely az ültetést megelőző őszszel felásott, vagy feltört talajon tavasszal annyira kiválik, hogy megszűröl úgy néz ki, mintha vékony hóréteggel volna borítva a terület. Egynéhány elpusztult csemetén észleltem, hogy azok gyökerei ezen só- vagy mészvegyüléssel teljesen el vannak lepve

és ezen körülmény nézetem szerint bizonyára hozzájárul a siker-
telenséghez.

Az erdélyi róm. kath. státus erdőhivatalánál betekintett fel-
jegyzés szerint az 1888—1912. terjedő 25 év alatt ugy a kopáron,
valamint a kopár alatti kopárosodó legelő befásítási költségeire
kiadatott készpénzben 7878.30 K-át.

Felhasználtatott részint saját nevelésü, részint az államtól
kapott csemete:

ákác	238.100 drb.
feketefenyő	73.600 "
erdeifenyő	28 500 "
tölgy	17.037 "
amerikai kőris	17.625 "
virágos kőris	10.000 "
banksfenyő	3000 "
zöldjuhar	1200 "
bálványfa	1000 "
hárs	430 "
vadgesztenye	200 "
törpefenyő	50 "
virginiai boróka	10 "
pinus ponderosa	10 "
összesen	390.762 drb.,

melyeknek ezrét átlagoson 8.— koronával számítva

összes értékük 3126.— K

Végül az árokkötéseknél alkalmazott faanyagok értéke 720.— "

Összes költség 11714.30 K

Az összesen 149.30 kat. holdat véve esik egy holdra 78 K,
de ha csak a hódított területet vesszük számításba, mely ez idő
szerint körülbelül 50—60 kat. holdat tesz ki, akkor egy holdnyi
területnek sikeres beerdősítése kereken 195 koronába került,
ami tényleg nem áll arányban az elért eredménnyel.

A radnóti uradalomban üzem alatt áll ez idő szerint 676.01
kat. hold, melynek átlagos évi tiszta jövedelme mintegy 3000 K
és ha tekintetbe vesszük, hogy a kopárok beerdősítésére 25 év

alatt évenként átlagosan 470 korona lett kiadva, a rendes üzem alatt álló erdők erdőművelési költségeire pedig évenként átlag 350 korona fordítatik, az összes erdőművelési költségek tehát kereken 800 koronára rugnak évenként, akkor megállapítható az is, hogy a radnóti uradalom, illetve az erdélyi róm. kath. státus e tekintetben nem volt szűkkeblű és az erdészeti ágazat jövedelméhez képest tetemes áldozatot hozott és hoz jelenleg is.

Végül megemlítendőnek tartom, hogy vett értesülés szerint az erdélyi róm. kath. státus igazgatótanácsában szőnyegre került azon javaslat, hogy a kérdésben forgó kopár területek kísérleti célokra az államnak hosszabb időre ingyen átbocsáttassanak, mely javaslat elvben el is fogadtatott.

Alig hiszem, hogy az erdélyrészi Mezőségen kísérleti célokra ennél alkalmasabb és háládatosabb terület lenne és ha ezen területen a kísérletek a várt sikerre vezetnének, úgy a Mezőség kopárainak beerdősítési kérdése megoldást nyerne.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

HIRDETMÉNY

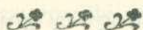
az 1913. évben megtartandó erdőőri és vadőri szakvizsgák ügyében.

75400/I/A/3. sz. — Az erdőőri és vadőri szakvizsgák folyó évi október hó 20-án és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolczon, Kassán, Máramaroszigeten, Kolozsvárt, Brassóban, Nagyszebenben, Temesvárott, Pécsen és Szombathelyen, délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatólag megtartatni.

Felhívatnak mindazok, akik az erdőőri vagy vadőri vizsgát letenni óhajtják, hogy az erre vonatkozó engedély iránt a szükséges kellékek birását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi szeptember hó 30-ig ahhoz a kir. erdőfelügyelőséghez nyújtják be, amelynek székhelyén vizsgát tenni kívánnak.

Budapest, 1913. évi július hó.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

KÜLÖNFÉLÉK.

A Dekret-emlék leleplezése. Gróf *Serényi* Béla volt földmivelésügyi miniszter Besztercebánya közelében az óhegyi m. kir. erdőgondnokság egyik sziklás hegyoldalában díszes emléket állíttatott *Dekret* József egykori kincstári erdőmesternek, aki a múlt század első felében igen érdemdus működést fejtett ki a Garam-völgy erdeiben, amint azt *Kaán* Károly m. kir. főerdőtanácsos kutatásai igazolták. Most gróf *Serényi* utóda a miniszteri székben, báró *Ghillány* Imre arról értesítette az Országos Erdészeti Egyesületet, hogy az emlék, amely *Sidló* Ferencz szobrász műve, f. é. szeptember hó 8-án d. e. 10 órakor fog leleplezteni. Az ünnepély programja a következő:

1. Avató beszéd (Dekret József emlékezete), tartja *Kaán* Károly m. kir. főerdőtanácsos.
2. A földmivelésügyi miniszter, illetőleg képviselője engedélyt ad a szobor leleplezésére.
3. A besztercebányai m. kir. erdőigazgatóság képviselőjében *Kócsy* János m. kir. főerdőtanácsos átveszi az emléket.
4. Az emlék megkoszorúzása.

Főiskolai Lapok. Selmeczbányáról *Stubnya* Viktor főiskolai köri alelnöktől azt az értesítést kaptuk, hogy a Főiskolai Ifjusági Kör október hóban a Főiskolai Lapok czimén folyóiratot indít. A levél szerint erre az a körülmény indította az ifjuságot, hogy

500 év óta gyógyítanak csuzt, köszvényt, ischiast, bőrbajokat stb. *Trencsén-Teplicz* 36—42 C^o természetes forrású kénes hév- és iszapfürdői, Felső-Magyarország, a berlin-oderberg-wieni fővonalon. Szállodák fürdőikkel egybeépítve, azért egész éven át nyitva. Hidegvízgyógyintézet. Diétetikus konyha. Festői fekvés. Enyhe éghajlat. Legnagyobb kényelem. Új fürdők. Új szállodák. Új iszapfürdők. *Házikurákhoz kénes iszap- és vizszétküldés.* Művészi prospektussal szívesen szolgál a fürdőigazgatóság.

Egyesületi tagok és azok hozzátartozói tagsági igazolványuk felmutatása mellett következő kedvezményeket élveznek: június 15-ig és szeptember 1-től kezdődőleg napi 8 koronáért jó szobát, teljes ellátást, fürdőt és fürdőruhát. Azon tagok, kik fent leírt időszakban ezen kedvezményes „Hivatalnoki penziót“ nem veszik igénybe, de a fürdőigazgatóság tulajdonát képező házak egyikében laknak, a fürdőknél 50%ok kedvezményt kapnak. Június 15-től augusztus végéig 25%o. Iszapszétküldésnél 10%o.

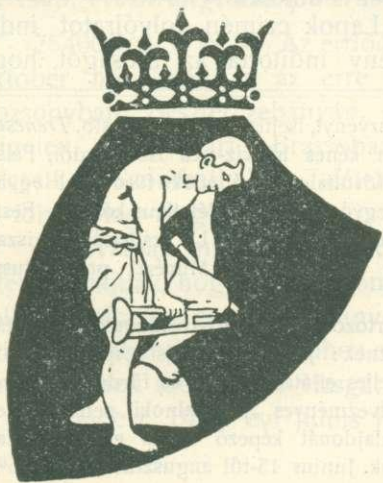
minden kulturális gócpontból távol, önerejéből elégítse ki kulturális szükségleteit. Ebben kéri az erdőmérnöki kar támogatását.

Ugy véljük, hogy ez nem is fog késni, ha a támogatás módja is közelebről ismeretessé lesz. A beküldött sorok ugyanis sem a megjelenés idejéről (heti, vagy havi folyóirat), sem az előfizetési árról nem tesznek említést.

VII. Nemzetközi Közgazdasági Tanfolyam. Az augusztus hó 31-én és a következő napokon Budapesten tartandó nemzetközi kereskedelmi oktatásügyi kongresszust megelőzően augusztus hó 11-ével kezdődőleg a VIII. kerületi felső kereskedelmi iskola (vasutca 9—11.) helységeiben közgazdasági tanfolyam nyílt meg, a melynek célja a külföldről összesereglett hallgatóság előtt Magyarország gazdasági életét s annak különféle szerveit és intézményeit főbb vonásaikban ismertté tenni. A tanfolyam, melynek élén dr. *Matlekovits* Sándor v. b. t. t. és dr. *Schack* Béla keresk. iskolai főigazgató állanak, 162 hallgatót számlál, ezek közül 63 magyarországi, 38 német, 17 osztrák, 15 belga, 15 svájci, 4 spanyol,

PÖSTYÉN

ma már kettős fogalom

1. Hires iszapforrásai csusz-, köszvényeseteiben az egész világon elismert páratlan gyógyhatásuak.

2. Kitűnően felszerelt hideggyógyintézetében neuraszténiák, szivbajok pompás eredménnyel kezelhetők. 1912-ben 18.000 fürdővendég. Télen nyáron nyitva. Felvilágosítást nyújt a

Fürdőigazgatóság.

Egyesületünk tagjai utalvány alapján
:: kedvezményben részesülnek. ::

Bővebbet az elnökségnél.

3 dán, 2 orosz, 2 francia, 1—1 németalföldi, olasz és török. Az előadások francziák és németek. A tanfolyam keretében f. hó 15-én *Bund* Károly az Orsz. Erdészeti Egyesület titkára tart előadást Magyarország erdőgazdaságáról.

Elszámolás a „Mensa-Academica“ czéljaira befolyt adományokról. A főiskolai „Mensa-Academica Egyesület“ elnöksége, őszinte és hálás köszönetének nyilvánításával ujabban a kövekező adományokat nyugtázza: 1913. évi államsegély 1-ső és 2-ik részlete 2000 K, Selmech- és Bélabánya sz. kir. város egy félévi segélyösszege 100 K. *Az elnökség.*

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtisztai létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Papp* Jenő m. kir. segéd-erdőmérnököt Liptóújvárról, *Grillusz* Artur m. kir. erdőmérnökgyakornokot pedig Kolozsvárról Zsarnóczára az ottani m. kir erdőhivatalhoz.

A bosznia-hercegovinai szolgálatban *Bruckner* Nándor erdőmester erdőtanácsossá nevezetett ki.

ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA.

JEGYZŐKÖNYV.

Az államnerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap intéző bizottságának 1913. évi július hó 19-én tartott rendes évnegyedes üléséről.

Jelen voltak: Lászlóffy Gábor min. tan., h. elnök, Kaán Károly m. kir. főerdőtanácsos, előadó, Nagy Károly min. tanácsos, Nagy Vincze kir. erdőigazgató, Gyöngyössy Béla, Kovács Gábor, Héjas Kálmán m. kir. főerdőtanácsosok, Nagy Elek m. kir. főerdőszámtanácsos, Kovács Aladár, Gruber Gyula m. kir. erdőtanácsosok, bizottsági tagok és Térfi Béla m. kir. erdőtanácsos, a bizottság jegyzője.

Elnök üdvözölvén a megjelent tagokat, az ülést megnyitja s egyuttal bejelenti, hogy Laitner Elek, Havas József és Kócsy János bizottsági tagok elmaradásukat kimentették.

1. Jegyző felolvassa az alapnak mult évnegyedi álladékkára vonatkozó kimutatást, mely szerint:

Az alap vagyonának álladéka az 1913. év II. negyedének végén.

Folyószám	Megnevezés	A m. kir. posta- takarékpénztárnál		A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banknál				Jegyzet
		készpénzben		értékpapír				
		K	f	K	f	K	f	
1	Álladék a múlt évnegyed végén	13151	92	5237	—	380000	—	
	<i>Bevétel a folyó évnegyedben :</i>							
2	Járulékok, adományok	14580	19	—	—	—	—	
3	Gyümölcsöző tőkék kamata	—	—	7615	—	—	—	
4	Különféle bevételek	—	—	—	—	—	—	
5	Átutalások a postatakarékpénzt. hoz	—	—	—	—	—	—	
6	Átutalások a Leszámit. Bankhoz	—	—	—	—	—	—	
7	Értékpapírok eladásából	—	—	—	—	—	—	
8	Átfutó bevételek	—	20	—	—	—	—	L. kiadás 6. tétel
8	Vásárolt értékpapírok	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	27752	11	12852	—	380000	—	
	<i>Kiadás a folyó évnegyedben :</i>							
1	Kiadás az alaptőkéből	—	—	—	—	—	—	
2	Kifizetett segélydíjak	21810	—	—	—	—	—	
3	Kezelési kiadások	—	42	—	—	—	—	
4	Különféle kiadások	—	25	—	—	—	—	
5	Átutalások a postatakarékpénzt. tól	—	—	—	—	—	—	
6	Átutalások a Leszámit. Banktól	—	—	—	—	—	—	L. bevétel 8. tétel
7	Értékpapírok vásárlása	—	—	—	—	—	—	
8	Átfutó kiadások	—	20	—	—	—	—	
8	Eladott értékpapírok	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	21897	41	—	—	—	—	
	Levonva a bevételből a kiadást mutatkozik tiszta vagyon	5854	70	12852	—	380000	—	
	Ebből az összegből esik:			398706	70			
	1. alaptőkére	—	—	282529	38	—	—	
	2. folyó kezelésre	—	—	116177	32	—	—	
	A folyó kezelésnél kimutatott összegből esik:							
	a) az 1912/1913. évre enged. segélyekre	—	—	1260	—	—	—	
	b) az 1913/1914. évre kioszt. ható segélyekre	—	—	66900	—	—	—	
	c) 1913. évi tiszta jövedelem	—	—	48017	32	—	—	

Budapest, 1913. évi július hó 1-én.

Geyer H. Viktor s. k.

m. kir. erdőszámvizsgáló, az alap jegyzője

2. Jegyző bejelenti, hogy a földművelésügyi miniszter ur öngyméltósága az alap 1912. évi zárszámadását a miniszteri számvevőség erdészeti csoportja által felülvizsgáltatta s a helyesnek talált számadások alapján felhatalmazta a bizottságot, hogy az alap számvevőjének a szokásos felmentvényt megadhasssa.

A bizottság a bejelentést tudomásul véve elrendeli, hogy az alapszabályzat 8. §-ának 2. pontja értelmében a zárszámadás a mai ülés jegyzőkönyvében egész terjedelmében közzététessék s hogy az alap számvevőjének a szokásos felmentvény megadassék.

Az „Államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap” zárszámadása az 1912. évről.

I. Zárószámadás. (Lásd 732. lapon.)

II. Az 1912. évi tiszta jövedelem és ennek az alaptőkét megillető $\frac{1}{5}$ -részének kiszámítása.

a) *Valódi bevételek.*

	K	f
1. Járulékokból befolyt	71.861	20
2. Gyümölcsöző tőkék kamataiból	12.945	65
A valódi bevételek összege	84.806	85

b) *Valódi kiadások.*

1. Kezelési kiadások	1.128	69
2. Különféle kiadások	65	58
A valódi kiadások összege	1.194	27

Összehasonlítás.

a) A valódi bevételek összege	84.806	85
b) A valódi kiadások összege	1.194	27
Tiszta jövedelem (II.)	83.612	58

Ebből illeti az alaptőkét:

$\frac{83.612 \cdot 58}{5} = 16.722 \cdot 51$ K, maradna tehát kiosztható $83.612 \cdot 58 -$	
$- 16.722 \cdot 51 = 66.890 \cdot 07$ K, mivel azonban a segélyek csak kerek százasokban adatnak ki (66 900 K), az alaptőkére ennél-fogva esik: $83.612 \cdot 58 - 66.900$ K =	16.712 58

III. Az alaptőke nyilvántartása.

1. Maradvány az 1911. évről	220.019	30
-----------------------------	---------	----

1912. évi gyarapodás:

a) *Az 1911/12. tanévre engedélyezett segélyek megszüntetéséből:*

1. Kovács Elek m. kir. főerdőszámantácsos Pál fiának 200 K segélyéből	60	—
---	----	---

I. Zárószámadás.

Folyószám	T á r g y	M. kir. postatakarékpénztárnál		A magyar leszámítoló és pénzváltó banknál				Összesen		Főkönyvi lap
		készpénzben		értékpapírban						
		K	f	K	f	K	f	K	f	
	<i>Bevétel:</i>									
1.	Maradvány (a) az alaptőkénél ... az 1911. évről (b) a folyó kezelésnél	—	—	19 30	220000	—	—	220019 30	—	1.
		11377	65	12572	35	80000	—	103950	—	1.
	<i>Folyó évi bevételek:</i>									
2.	Járulékok és adományok ...	71861	20	—	—	—	—	71861 20	—	2.
3.	Gyümölcsöző tőkék kamatai	111	23	12834	42	—	—	12945 65	—	3.
4.	Különféle bevételek	—	—	—	—	—	—	—	—	4.
5.	A Magy. Leszámitoló és Pénzváltó Banktól a m. kir. postatakarékpénztárhoz átutalt összegek	—	—	—	—	—	—	—	—	5.
6.	A m. kir. postatakarékpénztártól a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bankhoz átutalt összegek	—	—	17000	—	—	—	17000	—	6.
7.	Átfitó bevételek	60	—	152	23	—	—	212 23	—	8.
8.	Beszerezett értékpapírok a vételár erejéig	—	—	—	—	34812	50	34812 50	—	10.
9.	Az értékpapírok vásárlásánál elért értékpapírmennyiség	—	—	—	—	5187	50	5187 50	—	10.
	Bevételek összege	83410	08	42578	30	340000	—	465988 38	—	
	<i>Kiadás:</i>									
1.	Kifizetett segélydíjak	61320	—	—	—	—	—	61320	—	16.
2.	Kezelési kiadások	1128	69	—	—	—	—	1128 69	—	17.
3.	Különféle kiadások	20	—	45	58	—	—	65 58	—	18.
4.	A Magy. Leszámitoló és Pénzváltó Banktól a m. kir. postatakarékpénztárhoz átutalt összegek	—	—	—	—	—	—	—	—	19.
5.	A m. kir. postatakarékpénztártól a Magy. Leszámitoló és Pénzváltó Bankhoz átutalt összegek	17000	—	—	—	—	—	17000	—	20.
6.	Átfitó kiadások	60	—	152	23	—	—	212 23	—	22.
7.	Értékpapírok vásárlására fordított összegek	—	—	34812	50	—	—	34812 50	—	21.
	Kiadások összege	79528	69	35010	31	—	—	114539	—	
	<i>Összehasonlítás:</i>									
1.	a bevételek összege	83410	08	42578	30	340000	—	465988 38	—	
2.	a kiadások összege	79528	69	35010	31	—	—	114539	—	
	Maradvány 1912. év végével (I)	3881	39	7567	99	340000	—	351449 38	—	

b) *A tiszta jövedelemből való részesedésből:*

1. Az értékpapírok vásárlásánál elért értékpapírnyereség	5.187	50
2. Az 1912. évi jövedelemnek $\frac{1}{5}$ -része (II.) szerint	16.712	58
Az alaptőke maradványa 1912. év végén (III.)	241.979	38

IV. Folyó kezelés.

Maradvány az 1912. év végével az (I.) szerint	351.449	38
Ebből levonva az alaptőkére eső részt a (III.) szerint	241.979	38
Marad a folyó kezelésre (IV.)	109.470	—

V. Segélyek nyilvántartása.

a) *Az 1911/12. tanévre engedélyezett segélydíjak:*

	K	f	K	f
1. Maradvány (hátralék) az 1911. év végén	—	—	39.450	—
2. Erre kifizetett 1912. évi augusztus hó végéig	39.290	—	—	—
3. Megszüntettetett a III. alatti 1. tétel szerint	60	—	39.350	—
a) Hátralék 1912. év végén	—	—	100	—

b) *Az 1912/13. tanévre engedélyezett segélydíjak:*

1. F. M. 49830/1912. sz. rendelettel engedélyezett	—	—	64.500	—
2. Erre kifizetett 1912. évi december hó végéig	22.030	—	22.030	—
b) Hátralék 1912. év végén	—	—	42.470	—
a) és b) együtt	—	—	42.570	—

c) *Az 1913/14. tanévre segélyképen kiosztható lesz a II. szerint*

A folyó kezelés összege (I—IV.)	—	—	109.470	—
---------------------------------	---	---	---------	---

Budapest, 1913. évi január hó 29-én.

Geyer H. Viktor s. k.
m. kir. erdőszámvizsgáló,
az alap számvivője.

Megvizsgálták és helyesnek találták:

Budapest, 1913. évi június hó 27-én.

Nagy Károly s. k.

Kaán Károly s. k.

75491/1913. szám.

Megvizsgáltatván, a zárszámadás a főkönyvi adatokkal megegyezőnek és helyesnek találtatott.

Budapest, 1913. évi július hó 4-én.

(P. H.)

Mentler s. k.
Demeczky s. k.

3. Jegyző bemutatja Hantos Ernő kir. erdőtanácsos kérvényét, melyben annak bejelentése mellett, hogy az alapból 200 K-val segélyyezett Erzsí leányát betegsége miatt magánuton taníttatta, kéri, hogy a segély Etelka leányára ruháztassák át.

Minthogy ugy az Etelka által látogatott tanintézet, mint a bizonyítvány a szabályzat követelményeinek megfelel, a bizottság a kérelem teljesítését határozza el.

4. Előadó bemutatja a közzétett pályázati felhívás folytán beérkezett segélykérvényeket.

Beérkezett összesen 255 kérvény, melyben 366 gyermek részére kérnek segélyt.

A segélyben részesülésre nézve a szabályzatban foglalt rendelkezések alkalmazása folytán a pályázatból kiesik összesen 40 gyermek és pedig:

- a) 10 gyermek meg nem felelő tanintézet miatt;
- b) 11 gyermek meg nem felelő bizonyítvány miatt;
- c) 6 gyermek, mert 600 K ösztöndíjat élvez s azzal ellátottnak tekintik;
- d) 12 gyermek, mert egy tisztviselőnek 2, illetőleg 3 gyermeke csak akkor segélyezhető, ha az illetőnek legalább 4, illetőleg 5 ellátatlan gyermeke van;
- e) 1 gyermek, mert a kérvény elkésve adatott be.

Eszerint tehát a folyó évben segélyezésre fordítható 69.800 K szétosztásánál csak 326 gyermek volt tekintetbe vehető, kik a jegyző által összeállított előadói javaslatba a reászorultság sorrendjében vétettek fel.

A bizottság a külön füzetbe foglalt előadói javaslatot tételről-tételre átvizsgálván, azt az abban piros téntával eszközölt módosításokkal magáévá teszi és elhatározza, hogy azt mint saját javaslatát jóváhagyás és a segélyeknek a jövő tanévre való adományozása végett jelen jegyzőkönyvvel együtt a földmivelségi miniszter ur elé terjeszti.

Egyuttal elvi jelentőségű precedensként kimondja, hogy az atyátlan, anyátlan árva érdekében a gyám által határidőn túl beadott kérvényt is figyelembe veszi, ha az az ülés napjáig beérkezik. Más folyamodókkal szemben azonban a határidő betartását továbbra is megköveteli.

Egyuttal határozatilag felkéri a földmivelségi miniszter ur öngyméltóságát, hogy Szepesi Gusztávot, ki kérvényét betegsége miatt elkésve nyújtotta be s így segélyezhető nem volt, ha a segélyezést egyébként megokoltnak, sőt arra érdemesnek találja, némi segélyben részesíteni kegyeskedjék.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

K. m. f.

Kaán Károly s. k.
m. kir. főerdőtanácsos, előadó.

Lászlóffy s. k.
miniszteri tanácsos, l. elnök.

Térfi Béla s. k.
m. kir. erdőtanácsos, jegyző.

Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alapból a földművelésügyi miniszter urnak a rendelete alapján az 1913/14. tanévre segélyben részesültek :

1. Apátlan, anyátlan árvák :

a) Ercsényi István, Ercsényi Margit, Mjazovszky Ilona, Jerbic Zdravko egyenként 500—500 K ;

b) Gánovszky Géza 300 K.

2. Özvegyek, kiknek férje 1912 előtt halt meg s így nyugdíjuk még a régi nyugdíjtörvény alapján állapított meg :

a) három, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után özv. Hrabovszky Kelemenné, özv. Giller Edéné, összesen 1000—1000 K ;

b) két, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után özv. Szepesházi Jánosné, özv. Lohr Antalné, özv. Lehoczky Aladárné, özv. Veress Lászlóné, özv. Zsuffa Antalné, özv. Kárpáthy Lajosné, özv. Darkó Gáborné, összesen 700—700 K ;

c) egy, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után Pollág Kálmánné, özv. Balika Miklósné, özv. Früstök Istvánné, özv. Basa Lajosné, özv. Páll Tamásné, özv. Mihalcic Miklósné, özv. Gerő Gusztávné, özv. Nemes Béláné, özv. Folkmann Jánosné, özv. Mészáros Jánosné, özv. Huszár Józsefné, özv. Udvardi Ágostné, özv. Donáth Károlyné, özv. Németh Pálné, özv. Wittich Lajosné, Drenovac Mária, özv. Bartha Gyuláné, 400—400 K.

Özv. Lorentz Jenőné 200 K.

3. Özvegyek, kiknek férje 1912-ben vagy azután halt el s így nyugdíjuk már az új nyugdíjtörvény alapján állapított meg :

a) három, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után özv. Bosnyák Mihályné, összesen 900 K ;

b) két, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után özv. Debreczy Ödöné, özv. Lakner Lajosné, özv. Röchlitz Nándorné, összesen 600 600 K ;

c) egy, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után özv. Hidvéghy Jánosné 300 K.

4. Tisztviselők :

a) három, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után Napholtz Jenő, összesen 600 K.

Szarmáry Ferencz, Pásztor Sándor, Kadácsi Bálint, Takács Miklós, Ziegler Mihály, Bárdos József, összesen 500—500 K ;

Péchi Kálmán, Páll Miklós, összesen 400—400 K ;

Bodor Gyula 300 K ;

b) két, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után Mór László, Suचेvich Sándor, Hohoss János, Jancsó Gyula, Kayser Sándor, Mezey Rezső, Szepessy Elek, Jamnitzky Antal, Schwartz Rezső, Buhescu Terentius, Sipos Mihály, Biloveczky Béla, Demeczky Jenő, Bodnár Richárd, Héjas Kálmán, összesen 400—400 K ;

Vukovic Péter, dr. Terray Lajos, Fuherr János, Fekete Béla, Ladányi Frigyes, Vajda Ákos, Bartha Gábor, Dióssy Dezső, Zankó Emil, Hajdu Rezső, Kralovánszky János, Sikó Áron, Popovits Ottó, Bihari Ödön, dr. Hoffmann

Gyula, Borbáth Gerő, Végh Gyula, Lánczy Antal, Kovács Pál, Benedek Albert, Nagy György, Krajnyák János, Szántó Mihály, Gábor Sándor, Székely József, Kiss Ernő, Polacsek Károly, Gründl Gyula, Muraközy János, Bogdán Géza, összesen 300—300 K;

Kostenszky Béla, Ittu Mihály, Parragh Béla, Mariányi János, összesen 200—200 K;

c) egy, alapszabály szerint segélyezhető gyermek után Szmik Gábor, Garic János, Gráf Pál, Tölgyes József, Kovalitzky Vladimir, Rochlitz Gyula, Hamar László, Muntanu Amadeus, Gaal József, Érsek Árpád, Szalántzy László, Kelen Gyula, dr. Schmidt Imre, Plachy Teofil, Varsányi Mihály, Orencsák Károly, Hajdu Dezső, Cottely Honorát, Geyer Viktor, Winkler Guido, br. Metzger Rezső, dr. Szigyártó József, Székács Vincze, Szeleczky János, Pál János, Sreter Ágost, Soltész Gyula, dr. Füley László, Kakas Ödön, Kossányi Béla, Janussek István, Urszinyi György, Urbánszky István, Szamolányi Gyula, Kovács Ferencz, Kovács András, Vallent Emil, Szabó Kálmán, Fábíán Béla, Geschwind Lipót, Spielhaupter György, Kitzmann Géza, Zalay László, Papp István, Fejér Kálmán, Szeckay Dezső, Regenhardt Pál, Polgárdi Béla, Reschner Rezső, Habel Lambert, Hamernyik Béla, Kovács Pál, Jeszenszky Ferencz, Trauer Gyula, Varjin Géza, Pfundtner Károly, Weszely Alajos, Szabó Ignác, Gulyás Jenő, Bottka György, Vály Ferencz, Mike Imre, Pausinger Károly, Kmetonyi Emil, Joós Elek, Ranku Miladin, Dragan Gyula, Sziklay Lajos, Brausil Miksa, Ivanich Ferencz, Kovács Béla, Gyarmathy Mózes, Krausz Ernő, Solc Henrik, Szuppek József, Konok Tamás, Béky Albert, Bossányi István, Aschner Vilmos Brannich Gyula, Gyenge István, Hámon József, Terényi Sándor, Saenger Nándor, dr. Saád Andor, Batta Ferencz, Szabó Kálmán, Cserny Győző, Erdődy György, Zachar Gyula, Riesz László, Petényi Keresztély, Biró Zoltán, Pöschl Ferencz, Ambrus Lajos, Medveczky Ernő, Kolossy Imre, Pászthy Ferencz, Bészler Kálmán, Schusztter Rezső, Kriszta Gyula, Biró Lajos, Ajtay Jenő, Tomka Jenő, Bohunitzky Endre, Krizsán Mihály, Osterlamm Ernő, Anderko Ábel, Apáti László, Papp Béla, Gabnay Ferencz, Szabó Ferencz, Seh Jenő, Solti Arnold, Koós Ernő, Pájer István, Sailer György, Krippel Móricz, Wilhelmb Gyula, Somogy Lajos, Dianovszky Pál, Gruber Gyula, Kovács Elek, Uitz Mátyás, Ratkovszky Károly, Spanyol Géza, Lehoczky György, Hantos Ernő, Wolf Attila, Csopey Kornél, Korzenszky Antal, Rejtő Adolf, Szécsi Imre, Kacsanovszky József, Chrenóczy Nagy Antal, Tomassek Miklós 200—200 K.

5. A segélyösszeg elégtelensége miatt segélyben egyáltalán nem részesült 9 tisztviselő.

Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések 1913. évi július hóban.

A rövidítések magyarázata :

Az ákácza monografiája	--- -- = Am.	Fából készült cukor és alkohol	--- = Fcza.
Alapítványi kamat	--- -- = ak.	Hazánk házi faipara (Gaul Károly)	--- = H. F.
Alapítványi tőketörlesztés	--- -- = att.	Hirdetési díj az E. L.	--- = hd.
Áltiszti segélyalap	--- -- = Asa.	Hirdetési díj az „Erdő”-ben	--- = Ehd.
Átfitó bevétel	--- -- = áb.	Időközi kamatok (takarékpénztári)	--- = ik.
Báró Bánffy D. alapítvány	--- -- = BBa.	Kedvezményes lapdíj	--- = kld.
Bedő Albert alapítvány	--- -- = BAa.	Készpénzalapítvány	--- = k. a.
Bükküzifa romlása stb.	--- -- = Btr.	Külföldi fanemek tenyésztése	--- = Kft.
Egyéb bevétel	--- -- = Egy.	Lakbér	--- = lb.
Erdői facsemeték nevelése	--- -- = Ecs.	Lapdíj (Erd. Lapok)	--- = ld.
Erdészeti Géptan	--- -- = Egt.	Legelő-erdők berendezése	--- = M. L.
Erdészeti Lapok egyes füzetei	--- -- = EL.	Magyar Erdészeti Oklevéltár	--- = EOT.
Erdészeti Növénytan II. rész	--- -- = Nvt. II.	Népszerű növénytan	--- = N. Nvt.
Erdészeti Nyereségszámítástan	--- -- = Enyt.	Perköltség	--- = Prk.
Erdészeti rendeletek tára	--- -- = Ert.	Postaköltség	--- = pk.
Erdészeti zsebnaptár	--- -- = Npt.	Rendkívüli bevétel	--- = rb.
„Erdő” című lap	--- -- = Eld.	Rendszeres növénytan I. R.	--- = Rnt. I.
Erdőbecsléstan II. kiadás	--- -- = Ebt.	Szálaló Erdők Berendezése	--- = Szeb.
Erdőértékszámítástan II. kiadás	--- -- = Eét.	Tagsági díj	--- = td.
Erdőőr	--- -- = Eő.	Tangens-táblázatok	--- = Tt.
Erdőrendezéstan (Bel.)	--- -- = Rz.	Gr. Tisza Lajos-alapítvány	--- = TLa.
Erdőrendezéstan (Fekete)	--- -- = Rzf.	Titkári nyugdíjalap	--- = t. ny. a
Erzsébet királyné alapítvány	--- -- = E. a.	Tölgy és Tenyésztése	--- = Töt.
Értékpapírok kamatai	--- -- = Ék.	Vadászati ismeretek kézikönyve	--- = Vik.
Értekezések az erdőrendezés köréből	--- -- = Ée.	Wagner Károly alapítvány	--- = WKa.

Aradi erdőhivatal G. 14.—. Apáthy Vilmos td. 16.—, pk. —.35. Ambrus Dezső td. 8.—. Özv. Akantisz Rezsőné ak. 8.35. Ács Sándor ak. 16.35. Aáron Oktavián td. 16.35. Albrich Gyula td. 16.35. Arnaut Miklós td. 16.—. Andrassy Gy. gróf fenesi urad. td. 16.35. Apáthy Vilmos Eő. 18.—. Antony Károly G. 2.—. Ábrahám Sándor npt. 2.—, pk. —.45. Alsókubini áll. e. hiv. G. 6.50. Bund Károly t. ny. a. 26.— és t. ny. a. 26.—. Bachó János td. 16.35. Balogh Kálmán td. 16.—. Bán Károly td. 16.35. Bencze Gergely ak. 14.35. Besztercze város td. 16.35. Bidló Ignác td. 16.35. Bogyay Gyula td. 16.—. Bossányi István ak. 16.35. Brassói erdőfelügy. G. 7.50. Bükkel János td. 16.35. Bálint Imre td. 16.35. Bekény Aladár ak. 6.35. Bélay József ak. 2.35. Benczkó József td. 8.33. Bertsik Andor td. 16.35. Besztercebányai erdőig. G. 21.—. Bielek Ede td. 16.35. Bodoni Miklós td. 8.—. Özv. Boksay Gusztávné ak. 15.35. Bosnyák kormány hd. 40.19. Bottka György td. 16.35. Bucsányi József td. 16.35. Özv. Balás Emilné ak. 7.35. Balogh Boldizsár td. 16.35. Bartók Ernő td. 16.35. Bécsy Dezső ak. 16.35. Biach Fülöp td. 16.35. Böhm István td. 16.35. Bokor Róbert ak. 6.35. Bauer József Eő. 6.—, pk. —.60. Buchelt Béla td. 16.—. Balás Sándor td. 16.35. Bendál József npt. 3.45. Biró János td. 16.—. Bujánháza község hd. 25.45. Blau Mór td. 16.35. Buhalla Samu td. 16.35. Bajmóczy József td. 16.35. Bertók Soma td. 16.35. Budisavljevics Tódor td. 8.—. Botos Lajos td. 20.—. Bredofka Károly G. 2.—. Boross József Eő. 6.—, pk. —.55. Bakkay József Am.

Helyesbítés. Az Erdészeti Lapok f. évi IV. füzetében „Mayer Géza” neve alatt nyugtázott összeget „Mayer Gyula” fizette be, ami ezennel módosítatik.

6.—, pk. —.12. Blattny Ernő td. 16.—. Bojnitzer Lázár td. 16.35. Boszn. és Hercz. orsz. korm. hd. 80.52. Barczarozsnyói községi előlj. hd. 150.55. Boitner Gyula O. t. u. 50.—. Barcs Kálmán ak. 8.—. Besztercei erdőigazgatóság G. 8.—. Coburg hercegi erdőhiv. G. 24.—. Csemiczky Aladár td. 16.35. Csopely Kornél ak. 16.35. Cseh Pál ak. 12.35. Comanicu János ak. 16.—. Coburg hercegi erdőhiv. G. 6.—, G. 5.—. Ciganovié Vladimír td. 16.35. Cserny Győző ak. 10.35. Csató Pál td. 16.35. Craciun Bain td. 16. Daniek Géza td. 16.35. Dávid János td. 16.—. Ifj. Demel Hugó td. 16.35. Dobsina város td. 16.35. Dán Elek td. 16.35. Dénes Imre td. 16.35. Dietl Ágost ak. 16.16. Dezső Zsigmond ak. 10.35. Dicsőszentmártoni adóhiv. hd. 21.33. Duschek János td. 16.35. Dicsőszentmártoni erdőhiv. G. 5.—. Demény Lajos td. 16.—. Engel A. fia td. 16.35. Gróf Erdődy Imre ak. 16.35. Esztergomi prim. urad. td. 16.35. Engel Sándor ak. 16.35. Gróf Erdődy Gyula ak. 100.35. Ercsényi Béla td. 16.35. Ernuszt Kelemen ak. 10.35. Erősy Bálint td. 16.35. Eröss Gyula td. 8.—. Érsek Árpád td. 28.35. Engel Jerta lb. 500.—, üb. 1.—. Esztegár Bálint G. 4.—. Esterházy F. tatatóvárosi hitb. u. hd. 9.55. Endresz Frigyes td. 16.—. Farkas István td. 8.—. Fischer Károly td. 16.—. Földes Tamás td. 16.35. Fölkel Sándor npt. 3.—, pk. —.45. Fuhrmann Pál td. 16.—. Fischer Károly td. 16.35. Fóthy Nándor ak. 10.35. Földhivatalintézet ék. 1756.—. Fehér Pál ak. 16.35. Báro Feilitzsch Arthur ak. 16.35. Fekete János td. 16.35. Figuli Lajos td. 16.35. Forberger Pál td. 16.35. Francisy Vilmos td. 16.35. Frits Gyula td. 16.35. Farkas Pál td. 16.35. Fiedler Jenő td. 16.35. Földmiv. min. hd. 21.55. ás. 6000.—, hd. 23.05. Fröhlich Brunó td. 16.—. Fekecs József td. 16.35. Ferencsik Ödön td. 16.35. Fogassy Géza td. 16.35. Förster Gyula G. 6.—. Fővárosi élelmiszer-árúsító ld. 4.—. Földes Tibor td. 16.—. Földhivatalintézet ék. 134.38. Fromm János td. 8.—, pk. —.35. Ferenczfi József O. t. u. 50.—. Fogarasi áll. erd. hiv. G. 6.—. Gaál Imre td. 32.35. Garda János td. 16.—. Gasparecz Lajos td. 16.—. Ifj. Giller János td. 16.35. Goró Ferencz td. 16.35. Györke István ak. 8.35. Gálffy István td. 16.35. Gombossy József td. 16.35. Grosz Miksa td. 16.16. Günther Frigyes td. 16.35. Gura Károly td. 16.35. Guttenberg Pál td. 16.16. Guzikovszky Boldizsár td. 8.—. Gyenge István td. 17.50. Gyurcsó József td. 16.35. Gruber Gyula td. 10.—. Győri erdőfelügy. G. 1.—. Gölniczbánya város td. 16.35. Gulácsy Dezső ak. 15.35. Grill K. Eő. 12.—. Gründl Gyula ak. 16.—. Guary Kálmán td. 16.35. György Endre ak. 20.35. Id. Gaal Károly lb. 150.—, üb. 1.50. Gintner Bálint Eő. 6.—, pk. —.12. Gulyás Sándor Eő. 6.—. Gyarmathy Mózes td. 16.—. Gaul Károly O. t. u. 50.—. Gruber Gyula G. 4.—. Habel Lambert td. 8.—. Hager Gyula td. 16.—. Hajdu Rezső ak. 6.—. Hartmann Sándor td. 16.35. Harvich Ernő td. 16.35. Hibbján János G. 2.—. Holicsi uradalom td. 16.35. Hornung Gusztáv td. 16.35. Horváth Miklós td. 16.35. Hudák Lajos ak. 2.35. Huszár-féle hitbiz. ak. 3.35. Hyna Ottó td. 16.35. Hacher Gyula td. 16.—. Haderdány András td. 16.—. Hamar László td. 16.—. Dr. Hammersberg Géza td. 16.16. Hibbján János ak. 6.35. Hoffmann Ármin td. 16.16. Hoffmann Jakab td. 16.16. Hauser Margit lb. 200.—, üb. 1.—. Hajdu Romulusz Eő. 6.—, npt. 3.—, pk. 1.—. Halasi László td. 16.35. Hermann Jaroslav td. 16.35. Halliarszky Samu td. 16.35. Halka Dániel td. 16.35. Hirspeck

Ágost td. 16.35. Horváth Dezső td. 8.35. Hoffmann Antal td. 16.35. Ifj. dr. Holczmann Lajos hd. 40.15. Holmány Jenő td. 8.—. Hangay Géza G. 5.—. Ince Manó td. 5.—. Igló város D. 5.—. Ince Dénes ak. 3.15. Ivanich Ferencz td. 16.35. Jancsó István td. 16.—. Joós Elek ak. 16.35. Jovits Lázár ak. 15.35. Jurovich Ottó td. 16.35. Jakab József td. 16.35. Janussek István td. 16.35. Joszka István td. 16.35. Janotka János Eő. 6.—, pk. —.55. Janotka József ak. 6.35. Jávorszky Zoltán td. 16.—. Jándi Arthur td. 32.35. Janotyik Károly td. 8.—. Kugel Adolf ld. 16.—. Kálmán Viktor td. 16.35. Kaposvári erdőhiv. G. 4.—. Kayser Sándor ak. 28.35. Kögl Árpád td. 16.35. Köhler Béla td. 16.—. Konczwald Ferencz td. 16.35. Özv. Kárász Istvánné ak. 13.35. Kostenszky Béla td. 8.—. Kovács Béla ak. 10.35. Krausz Ernő td. 16.35. Kardos Kálmán td. 16.35. Karsay Károly td. 16.35. Gróf Kemény Kálmán td. 16.35. Kenessey Kálmán ak. 10.35. Kemka Gyula td. 16.35. Kőrös László ak. 16.35. Környey Ferencz td. 16.35. Kotzmann Géza ak. 8.35. Kozma János td. 16.35. Kárász István örök. 20.35. Konopaszek Henrik ld. 8.—. Krause Géza td. 16.35. Kullmann Károly td. 16.35. Koralevszky Géza td. 16.35. Kovordány Tamás td. 16.—. Krauze Manó td. 16.35. Kodolányi Gyula td. 16.35. Kovács Aladár ak. 6.—. Karsai Károly G. 3.—. Kavulyák András td. 16.—. Krausz János td. 16.33. Kováts Albert td. 16.35. Kenderessy Árpád ak. 15.35. Kolozsvári erdőig. Pt. 3.—, pk. —.45. hd. 22.45. Király Emil td. 16.—. Kiluc Vazul npt. 3.—, pk. —.45. N. Kiss Miklós örök. ak. 20.35. N. Kiss Pál ak. 20.35. Klözér Oszkár td. 8.—. Krassó Miksa td. 10.—. Kondor Vilmos G. 8.—. Karánsebesi vagonköztség erdőhiv. G. 15.—. Karánsebesi vagonköztség hd. 44.05. Kassai adóhiv. hd. 13.64. Kilián Frigyes npt. 3.—. Krause Ágoston td. 16.—. Környey Ferencz G. 7.—. Libohorszky József t. ny. a. 3.75. Lehoczky János lb. 60.—. Léber György td. 20.—. Lenhard Antal td. 16.—. Lilge Károly td. 16.35. Lövärdy Alajos td. 16.35. Özv. Lavotta Albertné ak. 10.35. Lintia Valér td. 16.—. Liszka Imre hd. 2.20. Lang Ernő td. 16.35. Laukó Sándor ak. 6.35. Letz Lajos td. 16.16. Lux János td. 8.—. Linhart Ödön td. 10.—. Lugosi erdőig. hd. 17.55. Lange János ld. 16.—. Dr. Loncsár József td. 16.35. Laukó Sándor G. 2.—, att. 60.—. Lippai főerdőhiv. hd. 30.85. Löw Jenő td. 16.35. Lugosi m. k. erdőigazg. hd. 37.45. Liptószentmiklósi á. e. h. G. 11.—. Lende Ede G. 5.—. Lászlóffy Ernő ö. d. 60.—. Machovich Ferencz td. 16.35. Máhr Károly td. 16.35. Mányay Imre td. 16.35. Marosi Antal td. 16.35. Máramaros vm. gazd. egyt. td. 16.35. Matusovits Károly td. 16.35. Medveczky Ernő td. 16.35. Metzli Kamill td. 16.35. Dr. Mihálovits János td. 16.35. Mikolás Vincze td. 16.35. Molnár Antal td. 16.—. Özv. Muhos Istvánné ak. 10.35. Márton György td. 32.35. Mauksinszky Gyula td. 16.35. Molnár Lajos td. 16.—. Murinai György td. 16.35. Martinkovich János td. 16.35. Matavovszky Árpád td. 32.35. Mattanovich Károly td. 16.35. Merreider István td. 8.35. Michalusz Sándor ak. 32.35. Modor város td. 16.35. Mojzer Károly td. 16.35. Méhes Péter Pál td. 16.35. Miklós Lajos ak. 16.35. Molcsányi Ernő ak. 16.35. Matherny Róbert td. 16.35. Mihalik Dezső ak. 16.35. Mairovics Mór td. 16.35. Melcsiczky Sándor td. 16.35. Moldvai Vilmos td. 16.35. Motz István Eő. 6.—, pk. —.55. Muraközy Pál td. 16.—. Mayer Géza td. 16.35. Marosvásárhelyi erdőhiv. G. 6.50. Molnár Károly ak. 16.35. Moldován János td. 16.35. Marelevas N. Eő. 6.—. Mitták Vilmos td.

8.—. C.7. Nagy Antal ak. 15.35. Niederland Rezső td. 8.35. Nozdoviczky Miklós td. 16.35. Nagyváthy Béla td. 16.35. Niklós Károly td. 16.35. Nyiregyháza város td. 16.35. Napholtz Jenő td. 16.—, G. 3.—. Neuberger testv. td. 16.16. Németh István td. 16.35. Nickmann Róbert td. 16.35. Nyul Sándor td. 16.35. Náray Lajos td. 16.35. Navratil Gyula td. 8.—. Nemes Károly td. 16.35. Neuirth Zsigmond td. 16.36. Nagyváradai erdőhiv. G. 5.—. Nyitrai erdőhiv. G. 14.—. Nagy József td. 16.—. Nádas Béla G. 19.—. Neuhöfer u. Sohn. hd. 10.50. Nemes Károly O. t. u. 50.—. Ormós Zsigmond ak. 16.35. Osztr. államvasúttárs. G. 25.—. Orbás József td. 8.—. Örley István td. 8.35. Hg. Odescalchy Arthur ak. 18.35. Odor Ignác td. 16.35. Oncay László td. 16.35. Oláh József td. 16.35. Orlovsky Gyula td. 16.35. Orosz Zoltán td. 8.—. Ostadal Jenő td. 16.—. Orsovai erdőhiv. G. 13.50. Orlovsky Gyula G. 17.—. Orsovai erdőhiv. hd. 21.45. Papp András td. 4.—. Papp Jenő td. 8.—. Paul Péter td. 16.35. Payer Sándor ak. 6.35. Pfundtner Károly td. 16.35. Pisó János td. 16.35. Pomarius Alfréd td. 16.—. Popovits Ottó td. 16.35. Porubszky Károly ak. 16.—. Praxa János td. 16.35. Prasnóczky Kálmán td. 16.35. Prekup Viktor td. 16.—. Puskás Ferenc td. 16.—. Persián Iván lb. 54.—. Páll Miklós ak. 10.35. Paukovits Béla td. 8.—. Papp Jenő td. 8.—. Pohl János td. 16.—. Polacsek Károly td. 16.35. Özv. Prodánovics Jánosné ak. 7.35. Palcer Sándor td. 16.35. Pálffy Alajos ak. 16.35. Papp László td. 16.16. Partos Vilmos td. 12.35. Peiszerle Pál td. 16.35. Plech József td. 16.35. Preusler Arthur td. 16.75. Przhoda Pál td. 16.55. Puskás Jenő td. 16.35. Pascu Viktor td. 8.35. Petricsek Adolf td. 16.35. Pokorny Károly td. 16.35. Polnisch Árpád td. 16.35. Pajer Artur td. 16.35. Pfeiffer Gyula td. 16.16. Party József td. 16.35. Podmaniczky Rezső npt. 2.—, pk. —45. Pécsi Ottó td. 30.—. Pék József G. 6.—. Polgár József td. 16.50. Pauer Jenő td. 16.35. Petrás Jakab td. 16.—. Pohl József td. 16.55. Píalz Károly G. 10.—. Pátria-ny. Eő. 30.—. Pécs sz. kir. város hd. 23.91. Reithoffer Ferenc td. 16.35. Repiczky Gusztáv Eő. 6.—, pk. —55. Rimamurányi vasmű r.-t. G. 30.—. Röhlich Márton td. 16.—. Roszinszky János td. 16.35. Rajtsán János td. 16.35. Répászky István td. 16.35. Rumann Gottfried td. 10.—. Ruzička Ágost td. 3.35. Ráduly János td. 16.16. Reschner Rezső td. 25.—. Rochlitz Dezső td. 16.35. Rottler József td. 16.35. Rainiss István td. 16.35. Rusz Imre td. 16.35. Rényi Károly npt. 3.—. Rákossy Márton td. 16.35. Rondonelli Jenő td. 16.—. Revóczky Béla td. 16.35. Riesz László td. 16.35. Báró Radvánszky Géza ak. 20.16. Ranku Muladin td. 20.—. Régenhardt Pál td. 16.—, pk. —35. Rényi Károly npt. 3.—. Rappensberger Andor O. t. u. 50.—. Reitzer László lb. 440.—, üb. 1.—. Szabó János Eő. 6.—, pk. —55. Szombathelyi erdőfelügy. G. 3.—. Sághy Kálmán ak. 16.35. Schaller Kálmán td. 16.35. Schlesinger Alajos td. 16.—. Schöpfung Alajos td. 16.35. Schwartz Rezső td. 16.35. Seh Jenő td. 16.35. Sessler János td. 16.35. Steller Ede td. 4.—. Stefány Gyula att. 50.—, ak. 11.25. Strompf Pál td. 16.35. Stromszky László td. 10.—. Szarkássy János ak. 16.35. Szentimrey Dániel ak. 16.35. Szöllősy Rezső td. 25.—. Szuppek József td. 8.—. Sallak János td. 16.35. Schmid Ernő td. 16.35. Sárói uradalom td. 16.35. Sepsiszentgyörgy város td. 16.35. Steuka Lajos td. 16.35. Szabó József ak. 16.35. Özv. Szántó Zenóné td. 28.—. Székács Vincze td. 16.35. Szporny Gyula td. 16.—.

Szűcs Elemér td. 16.35. Schanzer Ignác td. 16.16. Schuster András td. 16.—. Sobó Jenő td. 16.35. Sommer Károly ak. 16.35. Spitz Dezső td. 16.16. Sztankovánszky János td. 16.35. Stark Dezső td. 8.—. Sterba Szabolcs td. 16.25. Szabó Ignác td. 16.35. Zalai Szabó Kálmán td. 8.35. Szaltzer Lajos td. 8.35. Gróf Szögyény-M. László ak. 13.—, pk. 2.68. Szakmáry Ferencz td. 15.35. Szlimák János td. 8.—. Szvoboda Mihály td. 16.35. Schaab Bálint td. 16.35. Szepesházy Kálmán td. 16.35. Sztripszky Ágost td. 30.—. Schusztér Lajos td. 16.33. Szép Géza td. 16.35. Szecsődy József td. 32.—. Sándor Elek ak. 15.35. Scholtz Gyula td. 16.35. Segesd község hd. 24.55. Skultéty Győző td. 16.35. Somogyi Lajos G. 11.—. Szájbely Gyula ak. 20.46. Sziklay Emil td. 16.35. Szilágyi Ernő td. 16.—. Szelezky János td. 16.—. S.-A. Ujhelyi adóhiv. hd. 26.25. Sümegh Ignác G. 12.—. Szunyogszék község ak. 10.35. Szászsebesi e. h. G. 5.—. Stadel Károly hd. 40.—. Surjánszky Kálmán td. 8.—. Szilágyi Gyula Eő. 6.—. Székelyudvarhelyi adóhiv. hd. 19.95. Sternberg Frigyes ak. 20.—. Stamel H. E. O. T. 40.—, pk. —.12. Scheibler Emil hd. 5.55. Tavassy Lajos td. 8.—. Tripammer Károly td. 16.35. Tóbiás Miklós ak. 5.35. Török Albert td. 16.—. Tatarek Rezső td. 16.55. Tausch Rezső td. 16.35. Tölgyes József td. 16.35. Topercer Árpád td. 16.35. Tordony Emil td. 10.—. Tordony Gusztáv td. 16.16. Török Gábor td. 16.35. Tirts Rezső td. 16.35. Tóth Pál td. 8.—. Takács János td. 16.—. Tamási József ld. 4.—. Tóth Gyula ak. 12.35. Teodorovics Ferencz td. 16.35. Tihanyi László td. 16.35. Tompa Kálmán td. 16.35. Tótsóvári erdőhiv. hd. 19.95. Tokai Lajos Eő. 6.—, pk. —.55. Báró Tallián Béla O. t. u. 50.—. Tomassek Miklós O. t. u. 50.—. Tótsóvári erdőhivatal hd. 23.23. Ujfalussy Mihály td. 16.—. Ujvidéki erdőhivatal G. 2.—. Urbanszky István td. 32.35. Ungvári főerdőhiv. Ert. 10.50, pk. —.68. Ungvári főerdőhiv. Ert. 1.50, pk. —.35. Vörös János Eő. 6.—, pk. —.72. Vári község hd. 19.35. Várnay Ödön td. 48.—. Vég Gyula td. 16.35. Vajda Ákos td. 16.35. Vály Ferencz td. 16.35. Velics János td. 16.—. Vinkovcezi főerdőhiv. G. 12.—. Vermes Viktor td. 16.35. Vidám László Eő. 6.—, pk. —.50. Vassányi M. István td. 16.35. Veszprémi kápt. e. h. hd. 10.45. Varga Károly Sz. 2.40. Weinert Tivadar td. 16.—. Weszely Alajos td. 16.—. Wilhelmb Gyula td. 16.—. Wingert János td. 16.35. Wolfram Sándor td. 16.—. Witting Emil td. 16.35. Weyda Fr. Viktor td. 16.16. Winter Gusztáv td. 16.25. Woche Lajos td. 16.—. Wellebil Károly td. 16.35. Wundszám Sándor td. 16.32. Gróf Waldeck György td. 16.35. Zsarnóczai erdőhiv. hd. 21.41. Zachar István td. 16.—. Dr. Zemplén Géza td. 16.—. Zimann Ede td. 8.—. Zimmermann Gusztáv td. 8.35. Zügn Nándor td. 16.35. Zuskin Ferencz att. 50.—, ak. 16.—. Zwichelsdorfer János td. 16.33. Zadrzil János td. 16.35. Zankó Emil td. 16.35. Zólyomy Imre td. 16.35. Zbinyovszky Lajos td. 16.35. Zsolnai min. kirend. ld. 8.—. Zágrábi erdőigazgatóság hd. 22.45.

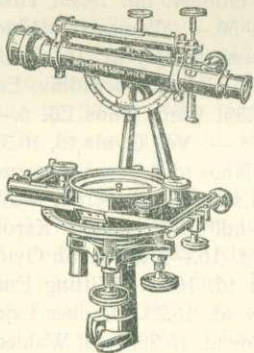
Az „Erdészeti Lapok“ 1913. évi XVI. füzetének HIRDETÉSEI.

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Dijszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint *a*) faeladási hirdetéseknel 30 fillér, *b*) más hirdetéseknel 20 fillér. Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetések másfélszeres egységárral számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Külön mellékletek 25 gramm súlyig 70 koronáért, azontul 25 grammonként 25 koronával magasabb árért mellékeltetnek.

Aranyérem, párisi
világkiállítás 1900.

Egyetemes busszóla-műszereket és erdei-busszólákat

optikai távolságmérővel $C = 100$,
mérésasztalokat és távésőves vonalzókat,
valamint mindennemű mérőeszközt
készít a legjobb kivitel és legpontosabb rektifikáció biztosítása mellett

NEUHÖFER ÉS FIA

cs. és kir. udvari műszerészek

BÉCS, V., Hartmann-gasse 5.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Minden közhasználatu műszer állandóan készletben van. Javítások és átalakítások — akkor is, ha a műszerek nem a mi gyárunkból származnak — legjobban és leggyorsabban eszközöltetnek. — Szállítás kívánatra magyar czegek útján is lehetséges. (I. XII. 8)

Borsiczky Ottó

okl. erdőmérnök, hites törvényszéki szakértő
erdőmérnöki irodája

Budapest, V., Honvéd-u. 18., III/14. Telefon: 166—00.

Elvállal mindenféle szakba vágó munkát, birtokok adás-vételét, faeladásokat, vadászterületeket, élő és lőtt vad eladását közvetíti. (2. XXIV. 16.)

Aknaszlatinai GYÖRGY ALBERT

okl. bányamérnök, ávt. nyug. főfelügyelő

irodája:

Budapest, I., Budafoki-ut 22. szám.

Sürgőnyczim: SZÉNÉRCZ BUDAPEST.

TELEFON: 130-95.

(3. XII. 10.)

Fadóntó-csavar

• **Ára 40 korona.** •

megrendelhető Bartha Ábel m. kir. főerdőmérnöknel Beszterczen. (Ismer-tetését lásd az Erdészeti Lapok 1911. évfolyam 455. lapján.) (4. IX. 5.)

Peremartoni NAGY SÁNDOR

Erdőértékesítési és erdőmérnöki iroda,

Budapest, VI., Liszt-Ferencz-tér 13. sz.

TELEFON: 50.

TELEFON: 50.

Erdőbirtokok, faállományok, erdei termékek értékesítése megbízás alapján. Adás-vételi szerződések, üzleti kötlevelek felülbírálása. Erdő-bebecslések. Kihasználási tervek. Erdei és fűrészüzemek szakellenőrzése. Házi kezelések berendezése, ellenőrzése. Fakereskedelmi szakvélemény peres és perenkívüli ügyekben. Usanceok ismertetése. Calculatiók.

5-5)

Ajtay Sándor erdőmérnöki irodája Arad, **Karolin-utca 1/a szám.**

Elvállalja az erdészet körébe vágó összes műszaki tervek készítését és keresztülvitelét, u. m.: üzemtervek készítését, erdők becslését és felmérését, parcellázásokat, iparvasutak tervezését és nyomjelzését, erdőbirtokok felügyeletét, erdészeti ügyekben tanácsadást, erdők vételét és oladását, vadászterületek értékesítését. (6. XIV. 5.)

Pályázati hirdetés. A németlipcsei erdei közbirtokosság-nál 600 K törzsfizetés, természetbeni lakás és egyéb illetmények élvezetével egybekötött erdőri állásra pályázatot hirdetek.

A pályázók az 1879. évi XXXI. t.-cikk 37. §-ban megkivánt szakképzettségüket az erre vonatkozó bizonyítvánnyal, továbbá erős testalkatukat, jó halló- és látóképességüket vármegyei, esetleg járási orvos által kiállított bizonyítvánnyal, eddigi alkalmaztatásukat, magyar és tót nyelvismereteiket szintén megfelelő bizonyítványokkal igazolni tartoznak.

Az így felszerelt és sajátkezűleg irt kérvények alulirotnál f. évi augusztus hó 20-ig nyújtandók be.

Németlipcse (Liptó m.), 1913-ik évi július hó 5-én.

(7. III. 3.)

Csányi Dániel
közb. elnök.

Keresek fiam részére, aki az erdészeti elméleti tanulmányait szászországi királyi erdészeti akadémián mint rendes hallgató ez őszkor befejezi, október 1-re alkalmas állást.

Fiam 22 éves, erős testalkatu, erdészeti és vadászati szakmákban gyakorlatilag is jártas; beszél és ír magyarul, németül és tótul.

Ajánlatokat kérem czimemre küldeni: *Bidló Ignác*, Forgách grófi uradalmi erdő- és jószágfelügyelő.

Nagyszalánc (Abaujtona megye).

(8. III. 3.)

Faeladási hirdetmény. 325/1913. szám. — A zsilmacesdparozsényi nemesi közbirtokosság a Kimpulujnyág község határában fekvő erdejének a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszter ur 1911. évi 33725. számú magas rendeletével jóváhagyott rendszeres üzemterve szerint az „A” üzemosztály első félfordulószi területéről a 4730/1912. K. E. B. véghatározat alapján egyszerre kihasználható és mintegy 110 kat. hold területen törzsenkénti felvétel alapján kéreg nélkül s a termelési és szállítási apadék levonásával:

23.380 m^3 -re becsült luczfenyőhaszonfaállományt folyó 1913. év augusztus hó 21-én délelőtt 10 órakor Zsilmacesdparozsény községben a felekezeti iskola helyiségében tartandó szó- és írásbeli árverésen el fogja adni.

Kikiáltási ár 135.000 korona.

Bánatpénz 13.500 korona.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek a közbirtokosság előljáróságánál, a petrozsényi m. kir. járási erdőgondnoksnál és a dévai m. kir. állami erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Zsilmacesdparozsény, 1913. évi július hó 9-én.

(9. II. 2.)

A közbirtokosság előljárósága.

Pályázati hirdetés. Órgróf Pallavicini Alfonz ur öméltósága szilvási uradalmában egy erdőőri állás betöltendő f. évi szeptember hó 1-ére. Pályázóktól megkivántatik a jó sikerrel letett erdőőri szakvizsga, ép, erős testalkat, szép írás, a magyar és német nyelv bírása, 35 éven aluli életkor.

Évi fizetése 960 korona, kétszobás lakás, szabad fűtés, 2 drb. tehéntartás és megfelelő lődij. Bizonyítványmásolatok, melyek vissza nem küldetnek, „Uradalmi erdőhivatal Szilvásvárad, Borsod megye“ küldendők.

Szilvásvárad, 1913. évi július hó 14-én.

(10. II. 2.)

Erdőhivatal.

Faeladás. Budapesttől 60 km távolságra fekvő, vasuti állomással bíró Nagyoroszi község határában 100—150 hold uradalmi erdő faállománya eladó. — Keréktaip, küllő- és haszonfa. — Felvilágosítást ad dr. *Horváth* László ügyvéd Budapest, IV., Magyar-utca 12. sz. Ügynökök kizárva. (11. III. 2.)

Faeladási hirdetés. Gróf Széchenyi Péter ur tulajdonát képező, Vas vármegyében Rum község határában fekvő, mintegy 142·8 kat. holdon, tövön található s 4158 m³ tölgy-, 937 m³ szil-, 362 m³ kőris, 1565 m³ gyertyán haszonfára; 271 m³ kemény szerszámfára; 19.750 tm³ kemény tűzifára becsült összes faállomány f. évi szeptember hó 9-én délelőtt 10 órakor kezdődőleg, zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött versenytárgyalás és szükség esetén folytatólagos szóbeli nyilvános árverésen az 1913—14. évi téli kitermelésre fog eladatni. Kikiáltási ár, melyen alul a faállomány eladatni nem fog, 248.902 K, azaz kettőszáznegyvennyolc ezer kilencszázkettyő K, a bánatpénz 24.890 K.

Az erdő az államvasutak rumi állomásától mintegy 5 km, a Déli vasutak rábamolnári állomásától pedig mintegy 3 $\frac{1}{2}$ km távolságra, sík területen fekszik.

Részletes árverési és szerződési feltételek — melyek alapján az ajánlatok benyújtandók — a rumi uradalmi intézőségénél megtekinthetők.

Rum, 1913-ik év július hó 23-án.

(12. II. 2.) *Gróf Széchenyi Péter uradalmi intézősége.*

Erdőbeeslést, erdőkezelést, fűrészgyárvezetést vállal több éves gyakorlattal szakkörökben előnyösen ismert szakember. Szükség esetén kaucziót is adhat. *Erdélyi Gyula, Zimony, Vuk-u. 11.*
(13. IV. 2.)

Pályázat. A selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola növénytani tanszékén üresedésben levő laboránsi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A pályázatra bocsátott állás évi 800 korona fizetéssel, az 1906. évi 4600. M. E. számú magas rendelet alapján egyelőre 200 korona fizetés természetével bíró személyi pótlékkal, természetbeni lakással, vagy ennek hiányában az állomáshelyre nézve megállapított lakáspénzzel és évi 24 *ürm*³ tűzifajárandósággal van javadalmazva.

A kinevezés egyévi próbaszolgálat fenntartásával ideiglenesen fog megtörténni s a kinevezett csak a sikeres egyévi próbaszolgálat után lesz a felsorolt járandóságokkal véglegesítve.

Pályázók az egykoronás bélyeggel ellátott sajátkezüleg irt és a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola tanácsához címzet folyamodványaikat, ha állami szolgálatban vannak előljáró hatóságuk, különben pedig Budapesten a főpolgármester, egyebütt az illetékes főispán útján a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola rektorához nyujtsák be, még pedig 1913. évi szeptember hó 15-ig bezárólag, hiteles okmányokkal kimutatván:

a) családi és utónevüket, honosságukat, születési helyüket, életkorukat, vallásukat és családi állapotukat,

b) megszakítás nélküli előéletüket. (Életrajzi adatok),

c) nyelv- és szakismereteiket,

d) erkölcsi magaviseletüket, végül

e) hogy oly egészségi állapotban vannak, hogy a szolgálattal egybekötött köteleességek teljesítésére feltétlenül képesek.

Azok a pályázók, akik *kertészeti, erdőőri vagy mechanikus képesítéssel bírnak*, előnyben részesülnek.

A kinevezett folyamodó tartozik állását azonnal elfoglalni.

Az illetékes hatóság kikerülésével beterjesztett, nemkülönben az elkésve érkezett, vagy kellőleg nem okmányolt kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Selmezbányán, 1913. évi július hó 23-án.

A főiskola ezidőszerinti rektora:

(14)

Dr. Barlay.

Hirdetés kötélzállításra. 5952/1913. sz. — A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság 1914., 1915. és 1916. évi tutaj-kötélzállításának biztosítására 1913. évi szeptember hó 15-én, d. e. 11 órakor az erdőigazgatóságnál zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Versenyezni kívánók felhivatnak, hogy szabályszerű ajánlataikat, amelyekben a száraz és kátrányozott kötelekért *kg*-ként kívánt ár külön-külön számokkal és betűkkel kiirandó, kettőezernégyszáz (2400) korona bánatpénzzel felszerelve — és a szállítani kívánt kötélmintáikat 30 *cm* hosszúságban, — külön csomagokban a versenytárgyalás megkezdése előtt az erdőigazgatóságnál nyujtsák be.

A versenytárgyalási feltételek a máramarosszigeti erdőigazgatóság kiadójában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

(15)

M. kir. erdőigazgatóság.

Pályázati hirdetmény. 2330/1913. sz. — A lippai m. kir. főerdőhivatal kerületében üresedés folytán nyolcz (8) főerdőőri és egy (1) erdőőri, illetve előléptetés esetén kilencz erdőőri vagy 6—6 I. és II. osztályu erdőlegényi, illetve 7—7 I. és II. osztályu segéderdőőri állásra, az állományszerű illetményekkel pályázat nyittatik.

A főerdőőri állás javadalmazása: évi 800 korona fizetés, 200 korona személyi pótlék; az erdőőri állás javadalmazása: évi 600 korona fizetés és 100 korona személyi pótlék.

Az I. osztályu erdőlegényi vagy segéderdőőri állás javadalmazása: évi 700 korona, a II-od osztályu erdőlegényi vagy segéderdőőri állás javadalmazása pedig évi 600 korona szegődménydíj.

Mindezen állásokkal a készpénzjavadalmazásokon kívül: természetbeni lakás vagy annak hiányában a törvényszerű lakbér, valamint az állással rendszeresített mellékilletmények is járnak.

Az ezen állásokért pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. törvénycikk 37. §-ában követelt szakképzettségüket, az államerdészeti szolgálatba ujonnan belépők ezenfelül ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, vármegyei főorvos vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, továbbá életkorukat és illetőségüket anyakönyvi kivonattal, végül pedig eddigi szolgálatukat és annak eredményét, nemkülönb a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való teljes birását igazoló okmányokkal felszerelt, sajátkezüleg irt kérvényüket előljáró hatóságaik, esetleg az illető járás politikai hatósága útján 1913. évi szeptember hó 1-ig alulírott m. kir. főerdőhivatalnál nyujtsák be.

Az erdőlegényi és segéderdőőri állásokért pályázók nőtlen állapotukat is igazolni tartoznak.

Lippa, 1913. évi julius hó 27-én.

(16)

M. kir. főerdőhivatal.

Faarverési hirdetmény. A Pekelnik község volt urb. birtokosság 1913. évi augusztus hó 21-én, délelőtt 11 órakor Pekelniken a II. sz. r. k. iskola épületben tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja a tulajdonát képező erdő „Bori“ nevű részében a rendsz. gazd. üzemterv szerint 1910—1913. évre kijelölt 536 kat. holdon található 502 drb. luczfenyőnek 137 m³-re és 1176 drb. erdeifenyőnek 201 m³-re becsült haszonfakészletét és 158 m³ tűzifa-készletét.

Kikiáltási ár 316240 kor. Bánatpénz 320 kor. Kiszállítási határidő: bezárólag 1915. évi április hó 1-ig. Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtatnak el. Az árverés eredménye az elfogadott ajánlat benyújtójára azonnal, eladóra azonban csak az illetékes hatóság jóváhagyása után válik kötelezővé.

A részletes árverési és szerződési feltételek az alsókubini m.

kir. állami erdőhivatalnál, az annak alárendelt turdossini m. kir. járási erdőgondnokságnál és Pekelnik községi volt urbéresek elnökénél tekinthetők meg naponta 11—12 óra között.

Turdossin, 1913. évi augusztus hó 1-én.

(17)

M. kir. járási erdőgondnokság.

Termelt tölgy-, rönk- és épületfaeladás. 2954/1913. sz. — A lippai m. kir. főerdőhivatal kerületéhez tartozó tótváradi m. kir. erdőgondnokság vágásaiban termelt s a soborsini, gyulatói és szarvasági rakodókban készletezett 984 darab mintegy 261·67 m^3 -t kitevő tölgy-, rönk- és épületfa három eladási csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlat útján fog eladatni.

A zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb 1913. évi szeptember hó első napjának déli 12 órájáig nyújtandók be a lippai m. kir. főerdőhivatalhoz, hol csak szeptember hó 2-ik napján délelőtt 10 óraker fognak nyilvánosan felbontatni.

Ajánlati űrlapok és boríték, valamint versenytárgyalási, egyuttal szerződési feltételek a faanyagok eladási csoportjainak és kikiáltási árainak kimutatása a lippai m. kir. főerdőhivatalnál díjmentesen szerezhetők be.

Lippa, 1913. évi július hó.

(18)

M. kir. főerdőhivatal.

Erdész kerestetik egy erdélyi 2000 hold terjedelmű uradalmi bükkerdőbirtok részére; 12 km a vasuttól. Keresztény vallásu, az alsó erdészeti szakiskolát végzett és kellő gyakorlattal bíró pályázók ajánlatai fizetési igényekkel Mosse Rudolf hirdetőjébe Budapest, Andrásy-ut 2. „Erdész“ jeligére kéretnek. (19)

Pályázat. 572/1913. szám. — Az ujmoldovai m. kir. jár. erdőgondnokságnak kezelése alatt álló fehértemplomi vagyonszakségi erdőknél Szikesfalu és Szörénybuzás székhelylvel ujonnan szervezett (2) kettő (II. oszt. altiszti) erdőőri állásra pályázat nyitattik.

Az állományszerű illetmények a következők:

700 K évi bér.

160 „ „ lakpénz.

- 60 K évi ruhaátalány.
 4 " " iroda és
 15 *ürm*³ bükkhasáb illetmény tűzifa.
 Az állás nyugdíjképes.

Az ezen állomásokra pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ban előirt szakképzettséget, ép és erős testalkutakat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképességüket hatósági orvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkorukról és illetőségükről, eddigi alkalmaztatásukról, nyelvismereteikről, katonai kötelezettségükről szóló bizonyítványokkal felszerelt és Krassó-Szörény vármegye tek. közig. erd. bizottságához czimzett sajátkezüleg irt kérvényeiket 1913. évi szeptember hó 10-ig alulirt m. kir. jár. erdőgondnokságnál nyujtsák be.

Fehértemplom, 1913. évi augusztus hó 3-án.

(20) *Ujmoldovai m. kir. jár. erdőgondnokság.*

Nadragulyalevelet, hársfavirágot, tölgyMohát és tisztított taplót napi legmagasabb áron vesz *Lévai Jenő* gyógynövénykereskedő, Óbecse. (21. X. 1.)

Tölgyfaárverési hirdetmény. 264/1913. szám. — Sáros vármegye, Keczerlipócz község volt urbéreseinek, Keczerlipócz község határában fekvő 65/34 katasztrális hold kiterjedésű, közösen használt erdejében, 41 *cm* mellmagasságu átmérőnél vastagabb, megközelítőleg 763 darab, mintegy 1361 tömköbméter haszonfára becsült, megszámlált és lebélyegzett tölgytörzs fatömege a m. kir. földmivélsügyi miniszter urnak 1911. évi 131186. szám alatt kelt engedélye alapján 1913. évi szeptember hó 4-én délelőtt 11 órakor Keczerlipóczon, a község bíró házánál megtartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen el fog adatni.

Kéreg nélkül, döntött állapotban, 25 *cm* felső átmérőig mért tölgyhaszonfának kikiáltási egységára tömköbméterenként az erdőben 18, szóval tizenhatsz korona.

Bánatpénz 3000 K.

Becsáron alul a faanyag nem adatik el.

A kihasználási idő a szerződés jóváhagyásától számítandó három év. — Utóajánlatok el nem fogadtatnak.

A szállítási kötelezettséget a közbirtokosság elvállalja s kötelezvényileg biztosította.

Az árverési és szerződési feltételek az eperjesi m. kir. állami erdőhivatal, illetve az eperjesvidéki alsó m. kir. járási erdőgondnokságnál és volt urbéresek elnökénél megtekinthetők.

Keczerlipócz (Sáros vármegye), 1913. évi június hó 5.-én.

(22)

Vangor György
urbéri elnök.

Tüzifaeladási hirdetmény. 5127/1913. sz. — A tótsóvári m. kir. erdőhivatalhoz tartozó paraszniai, diósgyőri és mocsolyástelepi m. kir. erdőgondnokságok kerületében termelt és a tő mellett sarangolt 4610 ürméter bükk, cser és tölgy tűzifa hat (6) eladási csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok útján el fog adatni.

Az ajánlatok legkésőbb 1913. évi augusztus hó 25-én déli 12 óráig nyujtandók be Tótsóváron az erdőhivatalnál és augusztus hó 26-án délelőtt 10 órakor fognak Miskolczon a diósgyőri ellenörködő (kincstári faraktár) irodájában nyilvánosan felbontatni.

Ajánlatok tehetők egyes csoportra külön-külön vagy több csoportra együttesen.

A faanyagok kikiáltási árak részletes kimutatása, árverési feltételek, ajánlati űrlap és boríték alulírt m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Tótsóvár, 1913. évi július hó.

(23)

M. kir. erdőhivatal.

Pályázati hirdetmény. 1913. sz. — Zemplén vármegyében a varannói m. kir. járási erdőgondnokság kerületében Homonna-olyka székhelylyel megüresedett járási erdőőri állásra 400 (négy-száz) korona évi törzsfizetéssel, 200 (kettőszáz) korona lakás, fa és ruha, 250 (kettőszázötven) korona utazási és 4 (négy) korona iroda átalánnyal ezennel pályázatot hirdetek.

Az évi törzsfizetés 5—5 évi kifogástalan szolgálat után kétszer 100 koronával, továbbá 10 évi szolgálat után lakás, fa és ruha 50 korona és utazási átalány 50 koronával emelkedik.

A javadalmazás havi előleges részletekben fizettetik.

Pályázhat azon magyar állampolgár, aki:

- a) feddhetetlen életü;
- b) 24 évnél nem fiatalabb, 35 évesnél nem idősebb;
- c) az erdőőri szakvizsgát letette;
- d) ép, szellemi, erős és egészséges testalkat mellett, hibátlan beszélő-, látó- és hallóképességgel bír;
- e) szolgálati bizonyítvány is csatolandó.

A hivatalos magyar nyelven kívül a tót nyelvet bírja és azt hiteles okmányokkal igazolja.

Zemplén vármegye közigazgatási erdészeti bizottságához intézett hiteles okmányokkal felszerelt, egykoronás bélyeggel ellátott és sajátkezűleg irt kérvények 1913. évi augusztus hó 31-ig a sátoraljaujhelyi m. kir. állami erdőhivatalhoz annál is inkább benyújtandók, mert a később érkezett kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Sátoraljaujhely, 1913. évi július hóban.

(24)

Nagy J.

közig. erd. bizotts. elnöke.

Állást keres egy az erdészet és vadászat minden ágában jártas róm. kath. nős, családtalan, 25 éves, katonakötelezettségeinek eleget tett fiatal ember, ki már két ízben rendezett be önállóan angolrendszerű fácánost, s önálló kezelője volt. Valamint önálló kezelőerdész is volt és azzal járó kettős könyvvitelben teljesen jártas. Elsőrangú referenciákkal bír. Megkeresések a lap kiadóhivatalához intézendők. (25. II. 1.)

Egy fiatal, egészséges, erős, munkabíró, erélyes, józan, 10 éve van elsőhelyén, felmondatlan állásban lévő erdőőr helyet változtatni óhajtana, nagyobb uradalomba menne mint erdőőr, vagy kisebb 500—1000 holdas erdő kezelését is elvállalna.

Czim a kiadóhivatalban.

(26 II. 1.)

Tölgyfaeladási hirdetés. 76.700/I/B/3. sz. A vinkovcezi kir. főerdőhivatalnál az 1913. évi szeptember hó 22-én d. e. 9 órakor írásbeli versenytárgyalás fog megtartatni az alább részletezett vágások, tölgy, kóris, szil és egyéb faanyagának tövön való eladása iránt.

Folyószám	Erdőgondnokság neve	Védkerület neve	A vágás területe kat. hold	Törzsek száma				Becsérték
				tölgy	kóris	szil	egyéb	
				d a r a b				korona
1.	Jasenovac	Čadjavski bok	50·90	2.334	352	1.185	586	399.314
2.	"	Dvojani	40·65	586	—	185	381	185.698
3.	Lipovljani	Savički gjol	48·73	585	243	193	26	139.129
4.	Raič	Suše	60·00	856	10.306	—	—	281.661
5.	Jamina	Puk I.	45·47	1.307	4	170	47	245.282
6.	"	Puk II.	45·48	1.261	2	78	27	223.986
Összesen			291·23	6.929	10.907	1.811	1.067	1,476.070

Az ajánlatok a megajánlott vételár öt százalékának (5⁰/₀) megfelelő bánatpénzzel látandók el.

A versenytárgyalási és szerződési feltételek a vinkovcezi kir. főerdőhivatalnál tekinthetők meg s kívánatra a nevezett főerdőhivatal által meg is küldetnek.

Budapest, 1913. augusztus hóban.

(27)

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Termelt tölgyoszlop, tölgydonga és vegyes tűzifa-eladás.
2976/1913. sz. — A lippai m. kir. főerdőhivatal kerületéhez tartozó lippai m. kir. erdőgondnokság „La Gorun“ nevű 1913. évi főhasználati vágásában házilagosan termelt és a tő mellett készletezett:

646 darab 2·0—2·5 m hosszú faragott tölgyoszlop,

122 akó tölgydonga,

1162 ürm cserhasábtűzifa,

198 „ tölgyhasábtűzifa,

257 „ vegyes hasábtűzifa,

26 „ selejtes tűzifa,

661 „ kemény dorongfa,

916 szekér gallyfa

öt eladási csoportra felosztva, zárt írásbeli ajánlat útján fog eladatni.

Az írásbeli zárt ajánlatok legkésőbb 1913. évi szeptember hó 3-ik napjának déli 12 órájáig nyújtandók be a lippai m. kir. fő-

erdőhivatalhoz, ahol azok szeptember hó 4-én délelőtt 9 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Az eladás alá kerülő faanyag eladási obiektumokra történt csoportosítását feltüntető kimutatás, valamint az árverési, egyuttal szerződési feltételek, ajánlati ürlap és boríték a lippai m. kir. főerdőhivatal és a lippai m. kir. erdőgondnokságnál szerezhetők be.

Lippa, 1913. évi augusztus hó.

(28)

M. kir. főerdőhivatal.

Termelt kemény tűzifaeladás. 1232/1913. szám. — A vadász-erdői m. kir. erdőőri szakiskola kezelése alatt álló mosniczai „Bisztra“ tanulmányi erdőben előhasználatképen termelt és a tő mellett készletezett:

130 ürm^3 tölgyhasáb,

55 „ I. oszt. tölgydorong,

100 „ II. „ „

200 „ selejtfá

1913. évi augusztus hó 21-én d. e. 9 órakor, a helyszínén, nyilvános szóbeli árverésen 2—20 ürm^3 részletekben el fog adatni.

Kikiáltási ár ürm^3 -ként:

A tölgyhasábfánál 8 K,

Az I. oszt. tölgydorongfánál 6 K 50 fill.,

A II. „ „ 5 K,

A selejtfánál 3 K.

A részletes versenytárgyalási feltételek a vadász-erdői m. kir. erdőőri szakiskola igazgatóságánál betekintheők.

Vadász-erdő, 1913. évi augusztus hó 8-án.

(29)

M. kir. erdőőri szakiskola.

Termelt kemény tűzifaeladás. 1231/1913. sz. — A vadász-erdői m. kir. erdőőri szakiskola kezelése alatt álló hidasligeti tanulmányi erdő 1913. évi vágásában termelt és a tő mellett készletezett:

2000 ürm^3 cserhasábfa,

700 „ I. oszt. cserdorongfa,

300 „ selejtfá,

700 „ gallyfa

1913. évi augusztus hó 23-án d. e. 9 órakor, a helyszínén, nyilvános szóbeli árverésen, 2—20 *ürm*³-es csoportokban el fog adatni.

Kikiáltási ár *ürm*³-ként:

A cserhasábfánál 8 K,

Az I. oszt. cserdorongfánál 6 K. 50 fill.,

A selejtfánál 3 K,

A gallyfánál 3 K.

A részletes versenytárgyalási feltételek a vadászerdői m. kir. erdőőri szakiskola igazgatóságánál betekintheők.

Vadászerdő, 1913. évi augusztus hó 8-án.

(30)

M. kir. erdőőri szakiskola.

Termelt kemény tűzifaeladás. 1230/1913. sz. — A vadász-erdői m. kir. erdőőri szakiskola kezelése alatt álló Gyüregi tanulmányi erdő új nyiladékain termelt és a tő mellett készletezett:

1900 *ürm*³ tölgyhasábfá;

700 „ I. oszt. dorongfa;

1100 „ galyfa;

50 „ forgácsfa

1913. évi augusztus hó 25-én d. e. 9 órakor a helyszínén nyilvános árverésen 2—20 *ürm*³-es részletekben el fog adatni.

Kikiáltási ár *ürm*³-ként:

A tölgyhasábfánál 8 K;

Az I. oszt. tölgydorongfánál 6 K 50 fillér;

A gallyfánál 3 K;

A forgácsfánál 3 K.

A részletes versenytárgyalási feltételek a vadászerdői m. kir. erdőőri szakiskola igazgatóságánál betekintheők.

Vadászerdő, 1913. évi augusztus hó 8-án.

(31)

M. kir. erdőőri szakiskola.

Faeladási hirdetmény. 947/1913. sz. — Feketehalom község 1913. szeptember 8-án d. e. 10 órakor a községházánál nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlat útján eladja a tulajdonát képező erdejének „Raschbach“ nevű vágásterületén kitermelt mintegy 3630 öl bükkhasábfát.

A vágásterület a homorodvölgyi vasutállomástól mintegy 4 km távolságra fekszik.

Kikiáltási ár ölenként 15 korona.

Bánalpenz 5040 korona.

Írásbeli ajánlatok legkésőbb 1913. szeptember 8-án d. e. 10 óráig Feketehalom község előljáróságánál benyújtandók.

Utóajánlatok nem fogadtnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek Feketehalom község előljáróságánál betekintheők.

Feketehalom, 1913. évi augusztus hó 10-én.

(32)

Az előljáróság.

Termékeim elérhetetlen minőségűnek bizonyultak.

Szigoruan lelkismeretes kiszolgálás.

Sándor Imre

erdészeti magkereskedő
és csemetenagytermelő

Székesfehérvár

ajánl:

Tölgymakkot, jegenye-
fenyőmagot, lomb- és
gyümölcsmagvakat, erdei
facsemetéket, gyümölcs-
fákat és vadonczokat

csakis elsőrendű minőségben

(33. VII. 1)

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérem rendelés előtt feltétlen árajánlatom bekérni.

Tölgyhaszonfaeladási hirdetmény. 3152/1913. sz. — A dévai m. kir. kincstári erdőgondnokság irodájában 1913. évi szeptember hó 16-án délelőtt tíz (10) órakor a „Finikur“ nevű erdő rész 1913-ik évi vágásában kitermelt 50404 tömköbméter tölgyhaszonfának eladása iránt írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár hétezerháromszázharmincnyégy (7334) korona.
Bánatpénz hétszázharmincnyégy (734) korona.

Az árverési és szerződési feltételek a hivatalos órák alatt a dévai m. kir. erdőgondnokságnál megtekinthetők.

Szászsebes, 1913. évi augusztus hó 10-én.

(34)

M. kir. erdőhivatal.

Fapiaczi viszonyok
tájékoztatására, valamint

**erdő és kész faanyag
értékesítése czéljából előnyös**

„A Fakereskedelem” — „Der Holzhandel”

Budapest, V., Visegrádi-u. 21.

előfizetése és „Hirdetési rovat”-ának igénybevétele, mert e szaklap magyar és német nyelvű szövege és a kereskedelmi hangulatnak, illetőleg árjegyzéseknek mindenkor hű ismertetése, **kereslet és kínálatnak** legáltalánosabb nyilvántartása folytán immár III-ik évfolyamában legbehatóbban képviseli a kis és nagy fakereskedő, fatermelő, fűrészgyáros és erdőbirtokos érdekeit, úgy, hogy ez által az összes belföldi, valamint külföldi szakérdekeltségnél u. m. Ausztria, Németország, Galiczia, Bukovina, Románia stb. legelterjedtebbnek nyilvánítható.

Előfizetési ár: egy évre 20.— Kor. Félévre 10.— Kor.
☛ **Kedvezményes hirdetési árak.** ☛ (35.—1)

Árverési hirdetmény. 8114/1913. sz. — Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa két tagban 4 és 5½ km távolban, jókarban tartott ut mellett fekvő, 30 éves, 1887 m³ becsült 27 kat. hold vágásterületének tölgyfatömegét a városháza nagytermében f. évi augusztus hó 28-án d. e. 10 órakor tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja.

Kikiáltási ár 11.822 korona.

Utóajánlatok el nem fogadtnak.

Részletes árverési és szerződési feltételek a városi tanács kiadóhivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa, 1913. év augusztus hó 9-én.

(36)

Dr. Roska Miklós
polgármester h.

Az „Erdészeti Lapok“ 1913. évi XVI. füzetének tartalma:

	Oldal
<i>Fekete Lajos</i> és <i>Bláttny Tibor</i> : Az erdészeti jelentőségű fák és cserjék elterjedése a Magyar Állam területén. (Folyt. köv.)	701
<i>Nagy Zoltán</i> : Az erdélyrészi Mezőség kopárainak befásítása	721
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK. Hirdetmény az 1913. évben megtartandó erdőőri és vadőri szakvizsgák ügyében	726
KÜLÖNFÉLÉK. A Dekret-émlék leleplezése. — Főiskolai Lapok. — VII. Nemzetközi Közgazdasági Tanfolyam. — Elszámolás a Mensa Academica céljaira befolyt adományokról	727
VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK az erdészeti szolgálat köréből ...	729
ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA	729
Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál 1913. évi július hóban történt befizetések	737
HIRDETÉSEK	I—XVI

- A TÖLGY ÉS TENYÉSZTÉSE.** Irta: Fekete Lajos. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 4 K, másoknak 6 K.
- AZ ÁKÁCSFA MONOGRAFIÁJA.** Irta: Vadas Jenő. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 6 K, másoknak 8 K.
- ERDEI FACSEMÉTEK NEVELÉSE.** Irta: Tomcsányi Gusztáv. Ára tagoknak 3 K, nem tagoknak 4 K; 4 K 45 fill. előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik.
- MAGYAR ERDÉSZETI OKLEVÉLTÁR.** Szerkesztette és történeti bevezetéssel ellátta: Tagányi Károly. 3 kötet. 1906. Ára tagoknak 20 K, nem tagoknak 40 K.
- ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA.** 1880—1889. (I—IX.) évfolyam teljesen elfogyott. (Ezen évfolyamokat az egyesület mérsékelt áron visszaváltja.) Elfogyott továbbá az 1890. (X.), 1892—5., 1899 (XIX.) 1901—3.: (XXI—XXIII.) évfolyam.
- Az 1891. (XI.) évfolyam ára tagoknak 60 fill., nem tagoknak 1 K 20 fill.
- Az 1896. (XVI.) évfolyam ára tagoknak 50 fill., nem tagoknak 1 K.
- Az 1897. (XVII.) évfolyam ára tagoknak 60 fill., nem tagoknak 1 K 20 fill.
- Az 1898. (XVIII.) évfolyam ára tagoknak 70 fill., nem tagoknak 1 K 40 fill.
- Az 1900 évfolyam ára tagoknak 60 fill., nem tagoknak 1 K 20 fill.
- Az 1904. évi (XXIV.) évfolyam ára tagoknak 1 K 50 fill., másoknak 2 K 40 fill.
- Az 1905. évi (XXV.) évfolyam ára tagoknak 50 fill., másoknak 1 K.
- Az 1906. és 1907. évi egyesített füzet ára tagoknak 1 K 50 f, másoknak 2 K 50 f.
- Az 1908. évi XXVIII. évf. ára tagoknak 1 K, másoknak 2 K.
- Az 1909. évi XXIX. évf. ára tagoknak 1 K, másoknak 2 K.
- Az 1910. és 1911. évi (XXX. és XXXI.) évf. ára tagoknak 2 K, másoknak 4 K.
- Az Erdészeti Rendeleték Tára egyes füzetei 45 fill. postaköltség beküldése esetén bérmentve küldetnek.
- TANGENS-TÁBLÁZATOK.** Osszeállította Pohl János. Ára tagoknak 1 K, nem tagoknak 2 K. (Kapható a szerzőnél is Oraviczán.)
- A LEGELŐERDŐK BERENDEZÉSE, KEZELÉSE ÉS HASZNOSÍTÁSA.** Irta: Márton Sándor. Ára tagoknak 4 K 80 fill., másoknak 6 K.
- A VADÁSZATI ISMERETEK KÉZIKÖNYVE.** Írták: Belházy J., Szécsi Zs. és Illés N.; négy kötet ára az O. Erd. E. tagjainak füze 9 K, kötve 13 K.
- HAZÁNK HÁZI FAIPARA.** Irta Gaul Károly. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 1 K 40 fill., másoknak 2 K. Bérmentesítésre 45 fill. küldendő.
- A BÜKKTŰZIFA ROMLÁSA ÉS AZ ELLENE VALÓ VÉDEKEZÉS.** Irta: Gellért József. Ára tagoknak 60 fill., másoknak 1 K. Bérmentesítésre 35 fill. küldendő.
- A KÜLFÖLDI FANEMEK MEGTELEPÍTÉSE STB.** Irta: Péch Dezső. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 3 K, másoknak 4 K. Bérmentesítésre 45 fill. küldendő.
- ÉRTEKEZÉSEK AZ ERDŐRENDEZÉS KÖRÉBŐL.** Irta: Bund Károly. Ára 4 K.
- A SZÁLALÓ ERDŐK BERENDEZÉSE.** Irta: Fekete Lajos. Ára 1 K 20 fill., ill. 90 fill.
- ERDÉSZETI GÉPTAN.** Irta: Kövesi Antal. Ára tagoknak 4 K, másoknak 5 K.
- FÁBÓL KÉSZÍTETT CZUKOR ÉS ALKOHOL.** Irta: dr. Zemplén Géza. Ára tagoknak 1 K 50 f, másoknak 2 K. Bérmentesítésre 45 f küldendő be. Kapható az Eggenberger-féle könyvkereskedésben is. (Budapest, IV., Kecskeméti-u. 3.)
- NÉPSZERŰ ERDÉSZETI NÖVÉNYTAN.** I. füzet. Spórák növények. Elfogyott II. füzet. Mohok, edényes virágtalanok, tülevelűek. Ára 2 K. III. füzet. Magházas növények. Ára 3 K. Irta Fekete Lajos.

Az Országos Erdészeti Egyesületnél továbbá megrendelhetők a következő művek, melyek után egyesületi tagok és könyvkereskedők 25 százalék árengedményben részesülnek:

ERDŐRENDEZÉSTAN. Irta: Fekete Lajos. Ára 12 K, ill. 9 K.

ERDŐÉRTÉKSZÁMITÁSTAN. II. kiad. Irta: Fekete Lajos. Ára 6 K, ill. 4.50 K.

ERDÉSZETI NYERESÉGSZÁMITÁSTAN. Irta: Fekete Lajos. Ára 4 K, ill. 3 K.

A szerzőknél rendelhetők meg:

ERDŐBECSLÉSTAN. Irta: Sóltz Gyula és Fekete Lajos. Ára 8, ill. 6 K. Kapható Fekete Lajos min. tanácsosnál Selmezbányán.

ERDŐMIVELÉSTAN. Irta: Vadas Jenő (Selmezbánya). Ára tagoknak 7 K, nem tagoknak 10 K.

A SELMEZBÁNYAI M. K. ERDŐAKADÉMIA TÖRTÉNETE ÉS ISMERTETŐJE. Irta: Vadas Jenő. Ára 4 K (erdőgyakornokoknak 3 K, akadémiái hallgatóknak 2 K). Kapható a szerzőnél (Selmezbányán).

ERDÉSZETI ÉPÍTÉSTAN. Irta: Sobó Jenő (Selmezbánya). I. rész. 1. és 2. kötet: Középités. Egy-egy kötet ára tagoknak 11 K 20 fill., nem tagoknak 16 K. — II. rész: Ut-, vasut- és hidépités. Ára tagoknak 12 K, nem tagoknak 16 K.

ERDŐRENDEZÉSÜNK FEJLESZTÉSÉRŐL. Irta Muzsnay Géza, Zsarnócza (Bars m.). Ára 5 K, bérmentesítve 5 K 45 f.

ERDŐRENDEZÉSTAN. Irta: Muzsnay Géza, Zsarnócza (Bars m.) Ára 10 K bérmentesítve, ajánlva 10 K 55 f.

Egyébtt megrendelhető magyar erdészeti művek:

A MAGYAR ÁLLAM ERDŐSÉGEINEK GAZDASÁGI ÉS KERESKEDELMII LEIRÁSA. Szerkesztette: dr. Bedő Albert. 4 kötet, egy térképpel. Kiadta a földmivelésügyi miniszterium. 1896. Magyar, német és francia nyelven.

A BÜKKFA KORHADÁSA ÉS KONZERVÁLÁSA. Irta: dr. Tuzson János. Kapható Kilián Frigyes utódánál, Budapest, Váci-utca. Ára 4 K.

AZ ERDŐHASZNÁLATTAN KÉZIKÖNYVE. Irta: Szécsi Zsigmond. II. kiadás. Ára tagoknak 12 K, nem tagoknak 16 K. (Kapható Joerges A. özv. és fiainál Selmezbányán).

ÁLTALÁNOS FÖLDMÉRÉSTAN. Irta: Cséti Ottó. II. kiadás. (Kapható ugyanott.) Ára 9 K.

ERDŐVÉDELEMTAN. Irta: Téglás Károly. (Kapható ugyanott.) Ára 5 K 40 f.

ERDÉSZETI TALAJTAN. Irta: Fekete Lajos. II. kiadás. 1891. (Kapható ugyanott.) Ára 5 K.

GRAFOSZTIKA ÉS VASSZERKEZETEK. Irta: Kövesi Antal. Ára tagoknak 8 K, másoknak 10 K. (Kapható ugyanott.)

BETŰSOROS TÁRGYMUTATÓ AZ ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA I—XXIV. ÉVFOLYAMAIHOZ. Összeállította Tomasoovszky Imre. (Kapható ugyanott.) Ára 1 K.

ERDÉSZETI SEGÉDTÁBLÁK. Ára: 8 K és ERDEI ROVATOS NAPLÓ. Ára 1 K 20 fill. Megrendelhetők a földmivelésügyi miniszteriumnál Budapest.

TERMÉSI TÁBLÁK. 1886. Kiadta Fülöp Szász-Coburg herceg erdőrendező-sége. (Jolsva, Gömör m.) Ára 2 K.

AZ ÁRVÉDELMI FÜZESEK TELEPÍTÉSE ÉS MŰVELÉSE. Irta: Vadas Jenő. Ára 50 f. Megrendelhető a földmivelésügyi miniszteriumnál és Nagel Ottó könyvkereskedésében, Budapest, Muzeum-körút 2. szám.

A MAGYAR BIRODALOM FONTOSABB FÁSNÖVÉNYEINEK MAG- ÉS TERMÉSHATÁROZÓJA. Irta: *Petricsek Adolf*. Selmezbánya, 1909. Joerges A. özv. és fia kiadása. Ára 1 K 60 f.

„A VADÁSZ-VIZSLA” Gyakorlati útmutató a vizslanevelés, tanítás, használat és gyógykezeléshez. Irta: Stark Dezső főerdész. III. kiadás. Ára 2 K. Megrendelhető a „Pátria” irodalmi vállalatnál, Budapest, Üllői-ut 25.

KEDVEZMÉNY. Dr. Farkas Márton vizgyógyintézetének (Budapest, V., Báthory-u. 3. sz.) hévizi iszapkezelési osztályában az Országos Erdészeti Egyesület tagjai 35% árkedvezményben részesülnek.

A dr. Herezel-féle fásor-szanatorium (Budapest, VII., Városliget-fásor 9. sz.) vizgyógyintézetében az Országos Erdészeti Egyesület tagjai 25% kedvezményben részesülnek. Kedvezményes jegyre szóló utalvány az egyesület titkári hivatala útján kapható.